

Råde kommune

Råde stasjon, november 2015

Foto Per Johan Waag

Årsberetning 2016

Innhold

Rådmannens sammendrag	3
Årsberetning	4
Drift	4
Økonomisk oversikt drift	6
Driftsinntekter, driftsutgifter og brutto driftsresultat	7
Avviksanalyse – driftsregnskap for 2016:.....	8
Investering	17
Økonomisk oversikt investering:	17
Avviksanalyse – investering for 2016:.....	18
Balanse pr 31.12 2016:.....	23
Nøkkeltallspresentasjon:	24
Folketallet i Råde pr 31/12	24
Utviklingen av inntekter og utgifter	24
Finansielle resultatmål: Hvordan er kommunens økonomiske helsetilstand?	25
Hvordan fordeler de løpende inntektene seg?	27
Prosentvis fordeling av løpende inntekter:	27
Hvor mye av driftsutgiftene dekkes av skatte- og rammetilskuddet?	28
Utviklingen i investeringsnivå	29
Hvordan er kommunens gjeldsforpliktelser?	29
Hvilken betydning har investeringsgjelden på kommunens økonomisk bæreevne?.....	30
Finansrapportering	33
Personalmessige forhold	35
Bemanningsrapport	35
Sykefravær 2016	35
Nærvær 2016	37
Likestilling	39
Arbeidsgiverstrategi	40
Etikk og etiske retningslinjer.....	41

Rådmannens sammendrag

Hva preget Råde kommune i 2016?

2016 var et godt driftsår for Råde kommune. Kommunen ga innbyggerne tjenester av gjennomgående god kvalitet. Kapasiteten var jevnt over godt tilpasset innbyggernes behov. Der det var knapphet på ressurser, gjorde virksomhetslederne gode vurderinger, slik at de som trengte det mest ble prioritert.

Råde kommunes årsregnskap for 2016 viser et mindreforbruk på 8,9 mill. kroner som kan tilføres disposisjonsfondet. Kommunens disposisjonsfond vil i så tilfelle være på 44,1 mill. kroner ved behandling av regnskapet for 2016. Ved utgangen av 2008 viste kommunens regnskap et uinndekket merforbruk fra tidligere år på i overkant av 20 mill. kroner. Dette betyr at Råde kommune er i en vesentlig bedre økonomisk stilling ved inngangen til 2017 enn for få år siden.

Alle virksomhetene arbeidet aktivt med å utvikle kvaliteten på sine tjenester, for å tilpasse tjenestetilbudet til nye behov hos brukerne, og utnytte nye muligheter.

Omfattende kompetanseutviklingstiltak for medarbeiderne, innføring av nye teknologiske hjelpemidler og bedre organisering av virksomheten er eksempler fra dette arbeidet.

Arbeidet med kommunereformen ble avsluttet i 2016. Kommunestyret vedtok i juni at Råde bør fortsette som egen kommune med dagens grenser i årene som kommer.

Oppsummering.

2016 var et jevnt godt driftsår for Råde kommune. Året var preget av spennende utviklingsarbeid for Råde-samfunnet og et godt tjenestetilbud til innbyggerne.

Det har vært noen utfordringer i løpet av året, noe virksomhetene har løst godt. Det har også vært et god skatteår.

Det økonomiske resultatet for 2016 bidrar positivt til at Råde kommune skal kunne møte de store utfordringene som venter på en god måte.

Råde, 01.04.2017

Roar Nordtug
kons. rådmann

Årsberetning

Drift

For driftsåret 2016 bokfører kommunen et positivt regnskapsmessig resultat på kr 8,9 mill. *Brutto driftsresultat* ble kr 33,9 mill. korrigert for avskrivninger og *netto driftsresultat* ble kr 18,1 mill.

Råde kommune har jobbet målrettet siden 2009 med å snu økonomien. Med et netto driftsresultat på -4,2% (kr. -11,6 mill.) i 2007 og -4,8% (kr -15,1 mill.) i 2008, startet arbeidet i 2009 med å snu den negative trenden, og allerede samme år ble netto driftsresultat +1,0% (kr 3,5 mill.). Det har vært positivt netto driftsresultat siden, og i 2016 er netto driftsresultat +3,4%.

For at kommunen skal ha en sunn økonomi og evnen til å avsette midler til fremtidig bruk, bør netto resultatgrad utgjøre minst 1,75% av årets driftsinntekter.

For å gi et mer korrekt bilde av brutto- og netto resultatgrad er det nødvendig å gjøre noen korrigeringer av tallene. Dette er omtalt spesielt under kapitlet «Nøkkeltallspresentasjon».

Kommunestyret har i perioden 2009-2016 vedtatt «Tiltaksplan 2009-12» som fikk full effekt i 2010, OU 2010-11 som fikk full effekt i 2011 og «Prosjekt 20 årsverk» i 2012 som fikk full effekt fra 2013. I 2013 og 14 ble det gjennomført et stort prosjekt som fikk navnet «omstilling i 4 virksomheter». Omstillingsprosessen har omfattet de 3 virksomhetene innen pleie og omsorg og virksomhet Familie. Omstillingen ga økonomiske og organisatoriske gevinster allerede i 2013 og fikk full effekt i 2014. Eiendomsskatt ble innført i 2010.

Resultatet for 2016 ble ca. 17,2 mill. bedre enn det som ble varslet ved 2. tertial og endte opp 8,9 mill. bedre enn vedtatt budsjett. Etter rapporten for 2. tertial har virksomhetene sammen jobbet for at det prognostiserte merforbruket skulle bli minst mulig. Dette i sammen med økte skatteinntekter gjorde at et prognostisert «underskudd» ble snudd til «overskudd». Det har blitt avsatt kr 20,1 mill. til disposisjonsfond som forutsatt. Dette betyr at kommunestyret har kr 8 970 824,- de kan disponere når de behandler regnskapet for 2016.

Selvkostområdet har i flere år vært vanskelig å budsjettere korrekt da dette er et veldig komplisert område å beregne. Kommunen anskaffet i 2013 et system for å gjøre disse beregningene mer korrekte, både budsjettmessig og regnskapsmessig. Selvkostområdene gikk i 2016 med et «overskudd» på kr 1,1 mill. Dette ble fordelt ved bruk av selvkostfond vann kr 0,97 mill., mens det ble avsatt kr 1,64 mill. til selvkostfond avløp. Selv om dette ikke er helt i samsvar med budsjetterte bruk og avsetninger, anses selvkostområdet vann og avløp å være i balanse i forhold til budsjett. I tillegg ble det avsatt kr 0,39 mill. til selvkostfond feiing.

Rammetilskudd ble kr. 1,82 mill. lavere enn budsjettert. Skatteinntektene ble høyere enn budsjettert med kr 10,91 mill., må også ses i sammenheng med inntektsutjevning midler som ble kr 1,77 mill. lavere enn budsjettert. Samlet sett ble skatteinntekter og inntektsutjevning kr 9,14 mill. høyere enn budsjettert.

Kommunens likviditet kan gjenspeiles i kommunens resultat.

Likviditeten har til tider de senere årene vært anstrengt, men i fra ca. 2011 og til 2016 har den vært stabil god. Dette skyldes i hovedsak mye ubrukte lånemidler, men også at kommunens plasserte midler i aksje- og obligasjonsmarkedet er innløst og tilført. For en mer detaljert analyse av likviditeten, se kapitlet «Nøkkeltallspresentasjon» hvor dette er nærmere belyst.

Trekkrettigheten (kassekreditten) har ikke vært benyttet i 2016.

Råde kommunes økonomi har hatt en stabil positiv kurve de siste årene, men det er viktig at dette ikke fører til endret fokus, men at økonomi fortsatt har høy prioritet også i fremtiden. Det er i gode tider man skal bygge opp sine likviditetsreserver slik at man kan stå sterkere rustet når det kommer uforutsette hendelser. Råde kommune har ved utgangen av 2016 kr 35,1 mill. på disposisjonsfond. Hvis kommunestyret i juni vedtar å avsette «overskuddet» i 2016 til disposisjonsfond, vil fondet være på kr 44,1 mill.

Økonomi og regnskap:

Tabellen viser en oppsummering av alle virksomhetene for regnskapsåret 2016

Kommunen totalt						
			2016			
			Justert Budsjett 2016	Regnskap 2016	Avvik Regnskap - Just. budsj.	Avvik %
110	Politisk styring og kontroll	4 981 220	4 889 907	4 951 574	-61 667	-1,26 %
151	Rådmannskontoret	50 152 346	58 367 682	54 181 541	4 186 141	7,17 %
152	Råde ungdomsskole og kulturskole	24 423 139	25 232 829	25 405 991	-173 162	-0,69 %
153	Oppvekstområde Karlshus	31 379 961	33 233 160	34 463 310	-1 230 150	-3,70 %
154	Oppvekstområde Saltnes	23 092 003	24 924 372	24 820 623	103 749	0,42 %
155	Familie	37 521 274	33 876 758	32 715 065	1 161 693	3,43 %
156	NAV Råde	-1 208 403	1 730 234	-1 099 271	2 829 505	163,53 %
157	Hjemmebaserte tjenester	35 702 458	36 706 106	42 679 974	-5 973 868	-16,27 %
158	Råde sykehjem	49 212 210	50 180 474	49 020 161	1 160 313	2,31 %
159	Tjenester for funksjonshemmede	27 741 995	29 663 304	32 508 926	-2 845 622	-9,59 %
160	Teknisk	18 869 877	23 654 581	21 353 886	2 300 695	9,73 %
170	Ankomstsenter Østfold	-190 246	0	0		
180	Skatter og rammetilskudd	-326 769 840	-339 793 000	-346 844 803	7 051 803	-2,08 %
190	Finanstransaksjoner	25 092 008	17 333 593	25 843 024	-8 509 431	-49,09 %
Mer-/mindreforbruk		0	0	0		

For kommentarer til den enkelte virksomhet, se rapport for de enkelte virksomheter.

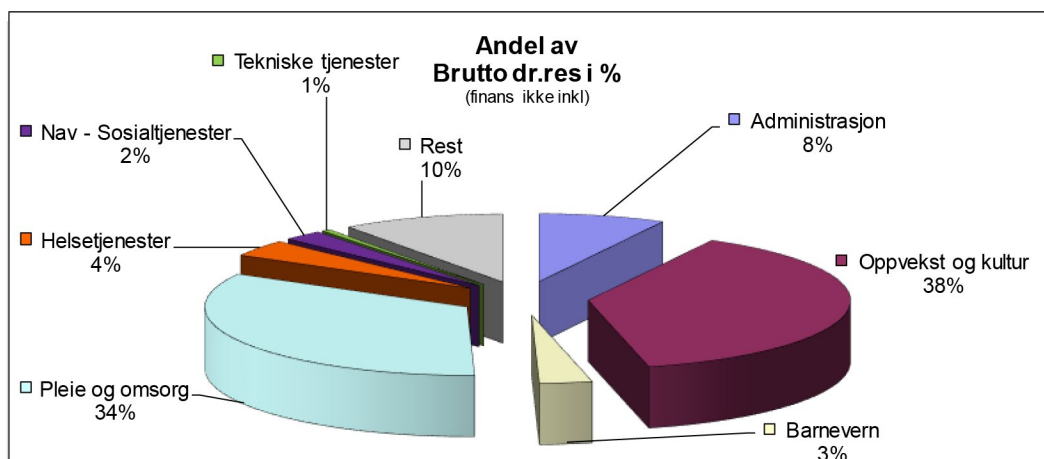
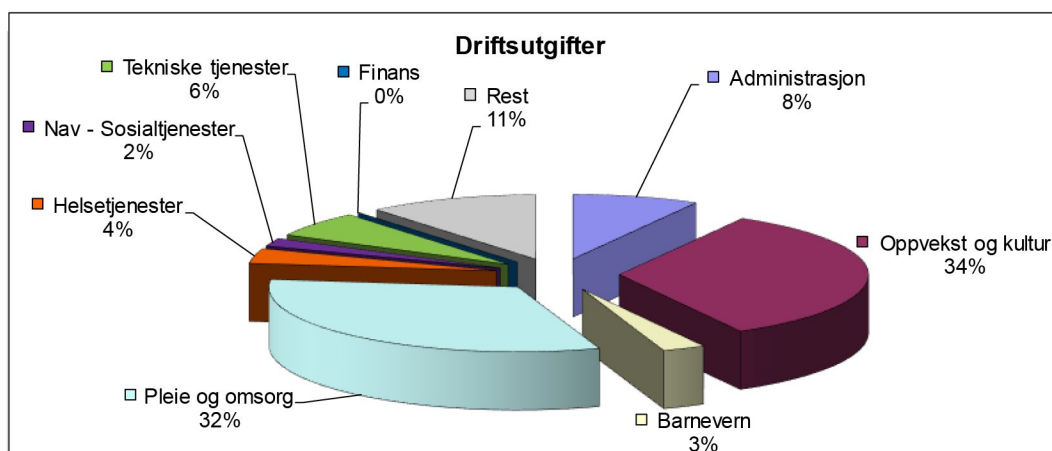
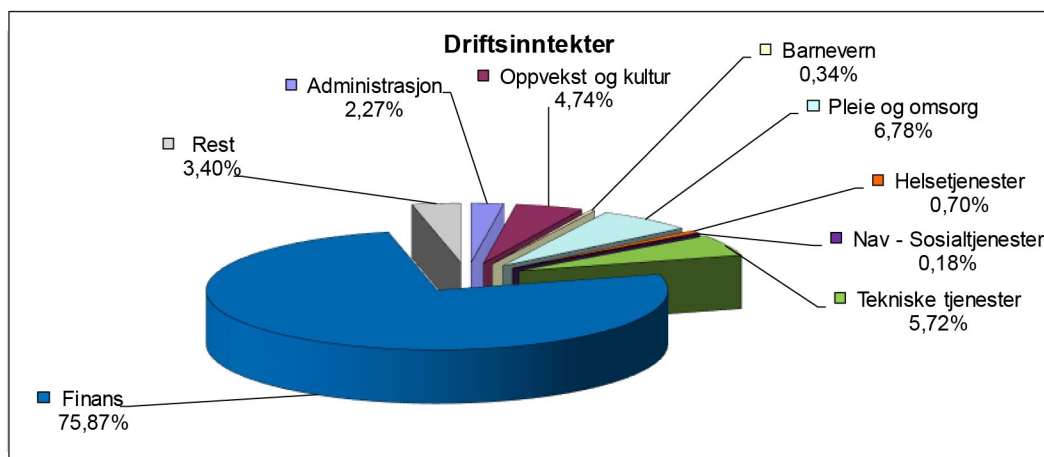
Økonomisk oversikt drift

ØKONOMISK OVERSIKT - DRIFT	Kostra-art	Regnskap 2016	Justert Budsjett 2016	Opprinnelig Budsjett 2016	Regnskap 2015
Brukerbetalinger	600:619	17 189 808	15 254 800	15 304 800	16 148 428
Andre salgs- og leieinntekter	620:670	39 895 737	39 071 630	39 071 630	37 611 459
Overføringer med krav til motytelse	700:780	78 919 758	55 233 752	26 038 731	56 196 198
Rammetilskudd	800	180 666 952	182 483 000	182 483 000	179 783 688
Andre statlige overføringer	810:829	15 301 710	16 770 600	17 473 600	13 471 630
Andre overføringer	830:850; 880:890	698 392	333 000	333 000	3 933 155
Innteks- og formuesskatt	870	189 397 497	178 488 000	178 488 000	167 439 818
Eiendomsskatt	874	10 565 176	10 370 000	10 370 000	11 100 068
Andre direkte og indirekte skatter	877	11 210	-	-	11 210
SUM DRIFTSINNTEKTER		532 646 240	498 004 782	469 562 761	485 695 652
Lønnsutgifter	010:080; 160:165	249 979 296	249 797 075	235 248 075	226 637 689
Sosiale utgifter	090:099	66 179 155	70 785 290	65 776 478	61 531 263
Kjøp av varer og tjenester - inngår i prod	100:285 - 160:165	71 089 894	66 275 825	58 769 325	66 490 688
Kjøp av varer og tjenester - erst. prod	300:380	86 740 692	69 449 225	68 029 850	79 277 950
Overføringer	400:490	25 046 441	18 376 648	19 164 368	26 151 577
Avskrivninger	590	16 699 302	15 757 000	15 757 000	16 172 872
Fordelte utgifter	Neg (690)	(323 166)	-	-	(160 000)
SUM DRIFTSUTGIFTER		515 411 614	490 441 063	462 745 096	476 102 040
BRUTTO DRIFTSRESULTAT		17 234 626	7 563 719	6 817 665	9 593 612
Renteinntekter og utbytte	900:905	3 155 291	3 023 000	3 023 000	3 257 825
Gevinst finansielle instrumenter	909	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	920	358 693	50 000	50 000	255 322
SUM EKSTERNE FINANSINNTEKTER		3 513 984	3 073 000	3 073 000	3 513 147
Renteutgifter og låneomkostninger	500	7 783 857	7 479 000	7 479 000	7 769 102
Tap finansielle instrumenter	509	-	-	-	-
Avdrag på lån	510	10 747 009	10 713 000	10 713 000	10 280 442
Utlån	520	742 819	150 000	150 000	242 543
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER		19 273 684	18 342 000	18 342 000	18 292 087
RESULTAT EKSTERNE FINANSTRANSAKSJONER		(15 759 700)	(15 269 000)	(15 269 000)	(14 778 940)
Motpost avskrivninger	990	16 699 302	15 757 000	15 757 000	16 172 872
NETTO DRIFTSRESULTAT		18 174 228	8 051 719	7 305 665	10 987 544
Bruk av tidl. års regnsk.m. mindreforbruk	930	11 553 947	11 553 946	-	749 778
Bruk av disposisjonsfond	940	96 742	500 000	-	-
Bruk av bundne fond	950	3 300 073	1 170 000	1 170 000	4 276 844
SUM BRUK AV AVSETNINGER		14 950 762	13 223 946	1 170 000	5 026 622
Overført til investeringsregnskapet	570	-	-	-	-
Avsatt dekning tidl. års merforbruk	530	-	-	-	-
Avsatt til disposisjonsfond	540	20 192 001	20 662 665	7 862 665	1 747 537
Avsatt til bundne fond	550	3 962 165	613 000	613 000	2 712 682
SUM AVSETNINGER		24 154 166	21 275 665	8 475 665	4 460 219
REGNSKAPSMESSIG MER-/MINDREFORBRUK		8 970 824	-	-	11 553 947

Driftsinntekter, driftsutgifter og brutto driftsresultat

Tabellen og grafene nedenfor viser driftsinntekter, driftsutgifter og andel av brutto driftsresultat (finans ikke inkl), fordelt på de største tjenesteområdene.

	Driftsinntekter	Driftsinntekter	Driftsutgifter	Driftsutgifter	Brutto driftsresultat	Andel av Brutto dr.res i %
	i 1000 kr	i %	i 1000 kr	i %	i 1000 kr	(finans ikke inkl)
Administrasjon	-7299	1,37 %	35461	6,88 %	28161	7,51 %
Oppvekst og kultur	-27183	5,10 %	171141	33,20 %	143958	38,36 %
Barnevern	-2823	0,53 %	18833	3,65 %	16010	4,27 %
Pleie og omsorg	-39453	7,41 %	170670	33,11 %	131217	34,97 %
Helsetjenester	-24071	4,52 %	39324	7,63 %	15253	4,07 %
Nav - Sosialtjenester	-463	0,09 %	10742	2,08 %	10280	2,74 %
Tekniske tjenester	-23946	4,50 %	30521	5,92 %	6575	1,75 %
Finans	-392469	73,68 %		0,00 %	-392469	
Rest	-14939	2,80 %	38719	7,51 %	23781	6,34 %
Sum	-532646	100,00 %	515412	100,00 %	-17235	100,00 %

Avviksanalyse – driftsregnskap for 2016:

I det følgende kommenteres vesentlige avvik ihht til ”Forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner, sist endret 10.12.2009, §10 Regnskapsfrister og behandling av årsregnskap og årsberetning”.

Avviksanalysen tar utgangspunkt i standardrapporten ”Økonomisk oversikt – drift”, og fokuserer på *vesentlige* avvik mellom utgifter/inntekter i årsregnskapet og bevilgning/fastsettelse til formålet i regulert budsjett.

Inntekter:

(Alle tall i 1000 kr)

Brukerbetalinger (Kostra art 600:619):

Regnskap	17 190
Justert budsjett	15 255
Avvik	1 935

Artsgruppens merinntekter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
600	Brukerbetalinger	1 304	Merinntekt brukerbetaling skyldes en generell høyere inntekt på opphold i institusjon, brukerbetaling SFO, barnehageplasser og egenbetaling mat.

Andre salgs- og leieinntekter (Kostra art 620:670):

Regnskap	39 896
Justert budsjett	39 072
Avvik	824

Artsgruppens merinntekter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
620	Avgiftsfritt salg	307	Mindreinntekt kart/oppmålingsgebyr, tinglysningsgebyr, behandlingsgebyr planer og andre salgsinntekter. Merinntekter byggesaksgebyr, inntekter kantine (ses i sammenheng med artsgruppe 650 og 115), utleie av utstyr og andre gebyrinntekter.
629	Billettinntekter	455	Merinntekter billettinntekter Parkfestivalen.
630	Husleieinntekter	651	Merinntekt husleie kommunale utleieboliger.
640	Kommunale årsgebyr	-1 192	Mindreinntekt tilknytningsavgift og kommunale årsgebyr.
650	Avgiftspliktig salg	603	Merinntekten skyldes i hovedsak andre avgiftspliktige inntekter (Parkfestivalen og skogeiendom).

Overføringer med krav til motytelse (Kostra art 700 – 780):

Regnskap	78 920
Justert budsjett	55 234
Avvik	23 686

Artsgruppens merinntekter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
700	Refusjoner fra staten	14 766	Merinntekt skyldes ressurskrevende brukere (flyttet fra art 810 hvor inntektene også er budsjettet). Mindreinntekt tilskudd fra UDI vedrørende ankomstsenteret, skyldes at virksomhet ankomstsenter Østfold hadde mindre utgifter enn budsjettet.
710	Sykelønnsrefusjon	5 039	Merinntekt på sykelønnsrefusjoner, dette skyldes høyere sykefravær og flere i fødselspermisjon enn budsjettet.
729	Momsrefusjon drift	2 687	Merinntekt momskompensasjon, motpost artsgruppe 429.
730	Refusjon fra fylkeskommuner	385	Merinntekt på lærlingerefusjon og utleie av personal.
750	Refusjoner fra andre kommuner	218	Merinntekt salg av skole-/barnehageplasser til andre kommuner og refusjon barnevern for utført tilsyn. Mindreinntekt grunnet mindre salg av sykehjemsplasser.
770	Refusjoner fra private	591	Merinntekt allmennlegetjenesten, Råde parkfestival, refusjon fra KS og refusjon for frikjøp av lærere.

Rammeoverføringer (Kostra art 800):

Regnskap	180 667
Justert budsjett	182 483
Avvik	-1 816

Artsgruppens merinntekter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
800	Rammeoverføringer	-46	Mindreinntekt rammeoverføringer.
8002	Inntektsutjevningssmidler	-1 770	Mindreinntekt inntektsutjevningssmidler.

Andre statlige overføringer (Kostra art 810:829):

Regnskap	15 302
Justert budsjett	16 771
Avvik	-1 469

Artsgruppens mindreinntekter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
8110	Boligtilskudd	300	Merinntekt boligtilskudd.
8130	Integreringstilskudd	3 854	Merinntekt integreringstilskudd flyktninger.
8160	Andre øremerkede tilskudd	300	Merinntekt mottatte tilskudd til tidlig innsats sjumilssteget og tilrettelegningsmidler private barnehager.
8170	Andre statlige overføringer	-6 663	Merinntekt mottatte midler til flyktninger og kommunereform. Mindreinntekt tilskudd ressurskrevende brukere (føringen er flyttet til kostraart 700)
8180	Rente- og avdragskompensasjon	739	Merinntekt rentekompensasjon til sykehjem, skolebygg og kirkebygg.

Andre overføringer (Kostra art 830:850;880:890):

Regnskap	698
Justert budsjett	333
Avvik	365

Artsgruppens merinntekter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
830	Overføring fra fylkeskommuner	320	Merinntekt tilskudd Råde Parkfestival, opplevelsekortet, Storesan og refusjon avlastning
890	Overføringer fra andre	45	Merinntekt gaver til Sykehjemmet

Inntekts- og formuesskatt (Kostra art 870):

Regnskap	189 397
Justert budsjett	178 488
Avvik	10 909

Artsgruppens merinntekter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
870	Inntekts- og formuesskatt	10 909	Merinntekten skatt på inntekt og formue

Eiendomsskatt (Kostra art 874-875):

Regnskap	10 565
Justert budsjett	10 370
Avvik	195

Artsgruppens merinntekter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/- gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
874-5	Eiendomsskatt	195	Merinntekt eiendomsskatt boliger og fritidseiendom (171') og merinntekt annen eiendom (24').

Annen direkte og indirekte skatt (Kostra art 877):

Regnskap	11
Justert budsjett	0
Avvik	11

Artsgruppens merinntekter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/- gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
877	Andre direkte og indirekte skatter	11	Skyldes merinntekt konsesjonsavgift.

Renteinntekter og utbytte (Kostra art 900:905):

Regnskap	3 155
Justert budsjett	3 023
Avvik	132

Artsgruppens merinntekter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/- gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
900	Renteinntekter	131	Merinntekt renter av bankinnskudd og andre renteinntekter. Mindreinntekt renter av utlån.

Utgifter:

(Alle tall i 1000 kr)

Lønnsutgifter (Kostra art 010:089; 160-165):

Regnskap	249 979
Justert budsjett	249 797
Avvik	-182

Artsgruppens merutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
010	Lønn faste stillinger	8 383	Mindreforbruk skyldes vakanser gjennom året og lønnsoppgjøret for 2016 er lagt på en 010 art felles for hele kommunen. Merforbruk på faste avtalefestede tillegg og helge- og høytidstillegg.
020	Vikarer	-3 036	Merforbruk skyldes sykevikar i arbeidsgiverperioden (-553), sykevikar med refusjon/vikar for fødselspermisjon (-875) vikar ved ferie/avspasering (-1 420) og variable tillegg til vikarer (-189).
030	Ekstrahjelp	-2 722	Merforbruket ekstrahjelp, mindreforbruk variable tillegg og fastvakt syke/døende.
040	Overtid	-1 555	Generelt merforbruk overtid.
050	Andre trekkpliktige ytelser	-382	Mindreforbruk fosterhjem (692) og beredskapstjenesten legevakt (100'). Merforbruk avlastning (303') annen lønn (227'), besøkshjem (21'), tilsynsfører (80') og lønn lærlinger (434')
070	Lønn faste stillinger nybygg og vedlikehold	-798	Fastlønn vedlikeholdsavdelingen. Skyldes lønnsoppgjør for 2016 som ligger under art 010 samt kostnader som er budsjettet under art 010, men ført 070.
075	Lønn renhold	-459	Merforbruk lønn renholdere, en person feilbudsjettet under 010 samt lønnsoppgjøret 2016 som ligger under art 010.
080	Godtgjørelse folkevalgte	114	Mindreforbruk godtgjørelse folkevalgte.
089	Trekkpliktig/oppgavepliktig, ikke arb.giv.avg. pliktig lønn	-68	Merforbruk kvalifiseringsprogrammet.
160	Utgifter og godtgjørelser for reiser, diett, bil m.v. som er oppgavepliktige	333	Mindreforbruk på kjøregodtgjørelse, kostgodtgjørelse og oppholdsutgifter.
165	Andre oppgavepliktige godtgjørelser	8	Mindreforbruk andre oppgavepliktige godtgjørelser skolesektoren.

Sosiale utgifter (Kostra art 090:099):

Regnskap	66 179
Justert budsjett	70 785
Avvik	4 606

Artgruppens mindreutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
090	Pensjon	3 957	Mindreforbruk pensjon SPK (190') Mindreforbruk KLP (3 768') og bruk av pensjonsfond.
099	Arbeidsgiveravgift	648	Mindreforbruk arbeidsgiveravgift.

Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon (Kostra art 100:285 – 160:165):

Regnskap	71 090
Justert budsjett	66 276
Avvik	-4 814

Artsgruppens merutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
100	Kontormateriell	6	Mindreforbruk kontormateriell og. Merforbruk EDB-rekvisita og tidsskrifter.
105	Undervisningsmateriell	-571	Merforbruk Lærebøker, materiell til undervisning og Annet skolemateriell. Mindreforbruk Fritt skolemateriell.
110	Medisinsk forbruksmateriell	-72	Merforbruk, kjøp av medisinsk forbruksmateriell.
114	Medikamenter	-4	Merforbruk medikamenter, sykehjemmet.
115	Matvarer	-742	Merforbruk matvarer kantine sykehjem, Karlshus skole og SFO, klokkegården barnehage, Spetalen skole og SFO, kantine Ungdomsskolen (må ses i sammenheng med artsgruppe 620) og bevertning Karlshus skole, Klokkegården, politisk og rådmannskontoret.
120	Andre utgifter	1 149	Mindreforbruk skyldes i hovedsak at dette er en generell post for andre diverse utgifter og og det er derfor vanlig at den har noe avvik. Merforbruk knyttet til hjelpetiltak, forbruksmateriell og velferdstiltak.
130	Post, banktjenester, telefon, internett/bredbånd	337	Mindreforbruk kostnader til telefon, mobil, faks.

140	Annonse, reklame, informasjon	-137	Merforbruk stillingsannonser og annonser, reklame og informasjon. Mindreforbruk trykking/kopiering.
150	Opplæring, kurs	322	Mindreforbruk opplæringstiltak for ansatte og konferanseutgifter.
170	Drift av egne transportmidler	-119	Merforbruk service/forsikring/årsavgift egne og leasede transportmidler og andre transportutgifter. Mindreforbruk transport av skoleelever.
180	Energi	479	Mindreforbruket skyldes i hovedsak mindreforbruk strøm-utgifter på virksomhetene, merforbruk strøm til veilys (61').
182	Fyringsolje og fyringsparafin	-226	Merforbruk fyringsolje og fyringsparafin.
185	Forsikringer og utgifter til vakthold og sikring	745	Mindreforbruk forsikring til personer/elever. Merforbruk vakthold og alarmsystemer og bygg/maskiner etc
190	Leie av lokaler og grunn	-329	Merforbruk husleie (leie av bolig til bosatte).
195	Avgifter, gebyrer, lisenser	60	Mindreforbruk kommunale eiendomsgebyrer, IKS-arkivselskap (se art 475) og tinglysningsgebyrer. Merforbruk andre gebyrer/avgifter, kontingenter og lisenser.
200	Kjøp og finansiell leasing av driftsmidler	-1 015	Merforbruk inventar og utstyr, kjøp av edb/telefoni/kopi, trygghetsalarmer og bøker til bibliotek. Mindreforbruk tekniske hjelpemidler.
209	Medisinsk utstyr	44	Mindreforbruk kjøp av medisinsk utstyr sykehjemmet.
210	Kjøp, leie og Leasing av transportmidler	69	Mindreforbruk leasingutgifter.
220	Leie av driftsmidler	-447	Merforbruk skyldes leie EDB utstyr skolene og leie av maskiner/utstyr Råde Parkfestival.
230	Vedlikehold, byggetjenester og nybygg	264	Merforbruk på Vedl.hold friområder. Mindreforbruk utgifter til vedlikehold ventilasjon, kommunale veier og vedlikehold komm.bygg.
240	Serviceavtaler/ reparasjoner	-177	Mindreforbruket knyttet til serviceavtaler under fagområdet IKT (247'). Merforbruk driftsavtaler kontormaskiner og serviceavtaler økonomisystemer, support og Brannvarslingsanlegg/utstyr.
250	Materialer til vedlikehold, påkostning og nybygg	83	Mindreforbruk materialer til vedlikehold.
260	Renhold og vaskeritjenester	-72	Skyldes i all hovedsak salg av vaskeritjenester til ankomstsenteret.
270	Kjøp av tjenester	-4 460	Merforbruk kjøp av vikartjenester TFF (1 173'), HBT (4 690'), Ankomstsenter (200'), HR-avdelingen (244') Råde Parkfestival (576') og barnevern (285'). Videre er det merforbruk knyttet til juridisk bistand (Teknisk og barnevern), mindreforbruk Planarbeid og Tolketjeneste.

Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon (Kostra art 300:380):

Regnskap	86 741
Justert budsjett	69 449
Avvik	-17 291

Artsgruppens merutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
300	Kjøp fra staten	401	Mindreforbruk på omsorgstiltak barnevern og sosialhjelp.
330	Kjøp fra fylkeskommunen	-69	Merforbruk på kjøp av grunnskoleplass fra fylkeskommunen og mindreforbruk Dagsenter TFF (må ses opp mot artsgruppe 370).
350	Kjøp fra andre kommuner	-2 276	Merforbruk kjøp av tjenester fra NAV, må ses i sammenheng med artsgruppe 8130.
370	Kjøp av tjenester fra andre	-15 069	Merforbruk tilskudd til ikke-kommunale barnehager (1 707'), omsorgstiltak HBT (5 075'), institusjonsplasser TFF (7 591') og driftstilskudd leger (690'). Mindreforbruk avlastningstiltak TFF.
375	Kjøp fra IKS der kommunen selv er deltager	-173	Mindreforbruk på kjøp av tjenester fra MOVAR.

Overføringer (Kostra art 400:490):

Regnskap	25 047
Justert budsjett	18 377
Avvik	-6 670

Artsgruppens merutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
400	Overføringer til staten	-5	Anses å være i balanse.
429	Merverdiavgift som gir rett til momskomp	-2 687	Merforbruk momskompensasjon, har motpost under artsgruppe 729.
450	Overføring til kommuner	1 688	Mindreforbruk til flyktninger. Merforbruk grunnet overføring av mottatte skjønnsmidler på vegne av flere kommuner.
470	Overf. Statlig tilskudd til private	-5 029	Merforbruk Boligtilskudd (må ses i sammenheng med art 8110) , sosialhjelp, tilskudd til organisasjoner og tap på fordringer.
475	Overføring til IKS	-190	Merforbruk IKS arkivselskap, budsjettert på art 195

Renteutgifter og låneomkostninger (Kostra art 500):

Regnskap	7 784
Justert budsjett	7 479
Avvik	-305

Artsgruppens merutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/- gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
500	Renteutgifter	-305	Merforbruk renter langsiktig gjeld.

Avdrag på lån (Kostra art 510):

Regnskap	10 747
Justert budsjett	10 713
Avvik	-34

Artsgruppens merutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/- gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
510	Avdrag Lån	-34	Merforbruk avdrag langsiktig gjeld.

Investering

Investeringsregnskapet for 2016 anses å være i balanse. Det er ingen store avvik og de fleste prosjektene følger vedtatt plan. Nedenfor er det satt opp en avviksanalyse som beskriver avvikene.

Rådmannen har i tillegg laget en rapport med status og kommentarer til alle vedtatte investeringsprosjekter. Se «Årsrapport 2016 – Råde kommune».

Økonomisk oversikt investering:

ØKONOMISK OVERSIKT - INVESTERING	Kostra-art	Regnskap 2016	Justert budsjett 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Regnskap 2015
Salg av driftsmidler og fast eiendom	660:670	0	0	0	4 480 000
Andre salgsinntekter	600:650	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	700:770 - 729	24 566	0	12 000 000	1 920
Kompensasjon for merverdiavgift	729	10 774 389	10 805 650	39 006 650	2 301 831
Statlige overføringer	800:810	0	0	0	0
Andre overføringer	830:890	0	0	600 000	0
Renteinntekter og utbytte	900:905	13 497	0	0	88 044
SUM INNTEKTER		10 812 452	10 805 650	51 606 650	6 871 795
Lønnsutgifter	010:080; 160:165	1 261 415	0	0	803 661
Sosiale utgifter	090:099	426 245	0	0	253 947
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	100:285 - 160:165	49 551 541	48 009 600	176 296 600	19 136 671
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	300:380	0	0	0	0
Overføringer	400:490	11 197 086	11 284 650	39 385 650	2 801 831
Renteutgifter og omkostninger	500	0	0	0	0
Fordelte utgifter	Neg (690)	0	0	0	0
SUM UTGIFTER		62 436 287	59 294 250	215 682 250	22 996 111
Finanstransaksjoner					
Avdrag på lån	510	3 768 962	3 743 000	1 853 000	1 930 535
Utlån	520	13 282 544	10 000 000	7 000 000	8 315 000
Kjøp av aksjer og andeler	529	1 154 813	1 200 000	1 200 000	908 804
Dekning av tidligere års udekket	530	0	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	548	3 411 695	4 316 730	0	0
Avsatt til bundne investeringsfond	550	2 060 596	0	0	1 974 503
SUM FINANSTRANSAKSJONER		23 678 610	19 259 730	10 053 000	13 128 842
FINANSIERINGSBEHOV		75 302 445	67 748 330	174 128 600	29 253 157
DEKKET SLIK:					
Bruk av lån	910	61 671 144	58 388 600	160 675 600	26 543 136
Salg av aksjer og andeler	929	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	920	6 154 748	1 853 000	1 853 000	3 598 919
Overført fra driftsregnskapet	970	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	930	4 316 730	4 316 730	0	0
Bruk av disposisjonsfond	940	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	950	0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	948	1 198 510	1 300 000	11 200 000	3 208 804
Bruk av bundne investeringsfond	958	1 961 314	1 890 000	400 000	219 029
SUM FINANSIERING		75 302 445	67 748 330	174 128 600	33 569 888
UDEKKET/UDISPONERT		0	0	0	4 316 730

Avviksanalyse – investering for 2016:

I det følgende kommenteres vesentlige avvik ihht til ”Forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner, sist endret 10.12.2009, §10 Regnskapsfrister og behandling av årsregnskap og årsberetning”.

Avviksanalysen tar utgangspunkt i standardrapporten ”Økonomisk oversikt – investering”, og fokuserer på *vesentlige* avvik mellom utgifter/inntekter i årsregnskapet og bevilgning/fastsettelse til formålet i regulert budsjett.

Inntekter:

(Alle tall i 1000 kr)

Overføringer med krav til motytelse (Kostrart 700:780 - 729):

Regnskap	25
Justert budsjett	0
Avvik	25

Artsgruppens merinntekter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
710	Sykelønnsrefusjon	25	Skyldes mottatte sykelønnsrefusjoner

Kompensasjon for merverdiavgift (Kostrart 729):

Regnskap	10 774
Justert budsjett	10 806
Avvik	-32

Artsgruppens mindreinntekter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
729	Kompensasjon moms	-32	Ses i sammenheng med art 429

Renteinntekter og utbytte (Kostrart 900:905):

Regnskap	13
Justert budsjett	0
Avvik	13

Artsgruppens merinntekter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
900	Renteinntekter	13	Renter på bankinnskudd, tilfluktsrom

Utgifter:

(Alle tall i 1000 kr)

Lønnsutgifter (Kostra art 010:089;160:165):

Regnskap	1 261
Justert budsjett	0
Avvik	-1 261

Artsgruppens merutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
010	Fastlønn	-1 258	Lønn prosjektmedarbeidere, må ses mot budsjett på skolebruksplanene og kulturhus.

Sosiale utgifter (Kostra art 090:099):

Regnskap	426
Justert budsjett	0
Avvik	-426

Artgruppens merutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
090	Pensjonsinnskudd	-221	Pensjon prosjektmedarbeidere, må ses mot budsjett på skolebruksplanene og kulturhus.
099	Arbeidsgiveravgift	-205	Arbeidsgiveravgift på lønn og pensjon prosjektmedarbeidere, må ses mot budsjett på skolebruksplanene og kulturhus.

Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon (Kostra art 100:285 – 160:165):

Regnskap	49 552
Justert budsjett	48 010
Avvik	-1 542

Artsgruppens merutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/-gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
230	Vedlikehold, byggetjenester og nybygg	-1 324	Differanse skyldes prosjekter som går over flere år. Disse blir budsjettjustert på slutten av året og flyttet til nytt budsjettår. Det er vanskelig å treffe helt nøyaktige på hva som vil medgå resten av året. Men totalbudsjett for prosjektet over alle årene er i henhold til prosjektenes totalbudsjett og det ligger ikke an til overskridelser

Overføringer (Kostra art 400:490):

Regnskap	11 197
Justert budsjett	11 285
Avvik	88

Artsgruppens mindreutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/- gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
429	Merverdiavgift	32	Må ses i sammenheng med art 729
470	Overføring til andre	56	Gjelder tap på fordringer, formidlingslån

Finanstransaksjoner:

(Alle tall i 1000 kr)

Avdrag på lån (Kostra art 510):

Regnskap	3 769
Justert budsjett	3 743
Avvik	-26

Artsgruppens mindreutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/- gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
510	Avdrag Lån	-26	Ekstraordinære avdrag merforbruk (kr -71'). Mindreutgift avdragsutgifter formidlingslån (kr 45')

Utlån (Kostra art 520):

Regnskap	13 283
Justert budsjett	10 000
Avvik	-3 283

Artsgruppens merutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/- gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
520	Utlån	-3 283	Høyere utlån av formidlingslån, skyldes ubrukte midler 2015 som er lånt ut i 2016

Kjøp av aksjer og andeler (Kostra art 529):

Regnskap	1 155
Justert budsjett	1 200
Avvik	45

Artsgruppens mindreutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/- gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
529	Kjøp av aksjer og andeler	45	Lavere egenkapitalinnskuddet i KLP enn budsjettert. Ses mot art 948, hvor innskuddet er finansiert

Avsatt til ubundne investeringsfond (Kostra art 548):

Regnskap	3 412
Justert budsjett	4 317
Avvik	905

Artsgruppens merutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/- gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
548	Avsetninger til ubundne investeringsfond	905	Avsetning til ubundet fond består av mindreforbruk 2015 + mottatt tilbakebetalt lån fra Råde BMX. Avsetningen er lavere enn budsjettert grunnet udekket i investeringsregnskapet som fører til strykninger.

Avsatt til bundne investeringsfond (Kostra art 550):

Regnskap	2 061
Justert budsjett	0
Avvik	-2 061

Artsgruppens merutgifter skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/- gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
550	Avsetning til bundne fond	-2 061	Ekstraavdrag Husbanken 2016, avsatt til bundne fond 2016. Betalt i 2017

Finansiering:

(Alle tall i 1000 kr)

Bruk av lån (Kostra art 910):

Regnskap	61 671
Justert budsjett	58 389
Avvik	3 283

Artsgruppens merforbruk skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/- gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
910	Bruk av lån	3 283	Differanse skyldes mer utlån (formidlingslån) enn budsjettert. Dette skyldes ubrukte midler 2015 som er utbetalt i 2016

Mottatte avdrag på utlån (Kostra art 920):

Regnskap	6 155
Justert budsjett	1 853
Avvik	4 302

Artsgruppens merinntekt skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/- gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
920	Mottatte avdrag på utlån	4 302	Merinntekt på mottatte avdrag, samt ekstraordinære avdrag på formidlingslån

Bruk av ubundne investeringsfond (Kostra art 948):

Regnskap	1 199
Justert budsjett	1 300
Avvik	-101

Artsgruppens mindreforbruk skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/- gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
948	Bruk av ubundne investeringsfond	-101	Mindre tap på fordringer og lavere egenkapitalinnskudd KLP enn budsjettet

Bruk av bundne investeringsfond (Kostra art 958):

Regnskap	1 961
Justert budsjett	1 890
Avvik	71

Artsgruppens merforbruk skyldes i hovedsak følgende forhold:

Art/- gruppe	Arts(gruppe) navn	Avvik	Årsak
958	Bruk av bundne investeringsfond	71	Finansiering av tap på fordringer, formidlingslån

Balanse pr 31.12 2016:

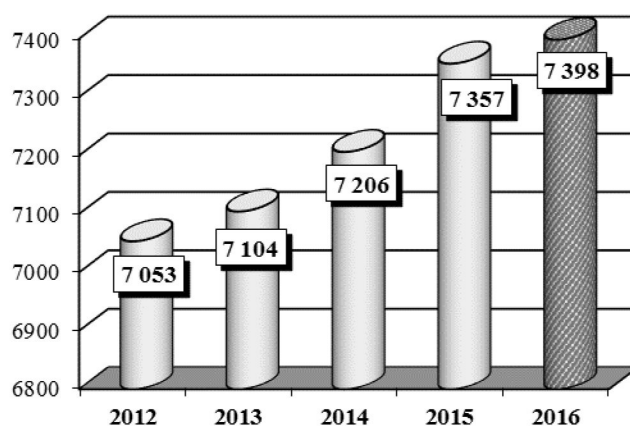
(1000 kr)			
Eiendeler	2014	2015	2016
Faste eiendommer og anlegg	410 816	412 134	457 472
Utstyr, maskiner og transportmidler	13 035	15 411	15 401
Utlån	43 176	47 877	55 136
Konserninterne langsiktige fordringer	-	-	-
Aksjer og andeler	9 505	10 330	11 195
Pensjonsmidler	395 148	423 679	444 971
Sum anleggsmidler	871 680	909 431	984 175
Kortsiktige fordringer	21 913	33 974	30 885
Konserninterne kortsiktige fordringer	-	-	-
Premieavik	31 055	28 263	29 095
Aksjer og andeler	0	-	-
Sertifikater	-	-	-
Obligasjoner	-	-	-
Kasse, bank, postgiro	93 937	99 874	223 755
Sum omløpsmidler	146 905	162 111	283 735
Sum eiendeler	1 018 585	1 071 542	1 267 910
Disposisjonsfond	-14 249	-15 996	-36 091
Bundne driftsfond	-16 550	-14 986	-15 648
Ubundne investeringsfond	-21 166	-17 957	-20 171
Bundne investeringsfond	-1 574	-3 330	-3 429
Regnskapsmessig mindreforbruk	-750	-11 554	-8 971
Regnskapsmessig merforbruk	-	-	-
Udisponert i investeringsregnskap	-	(4 317)	-
Udekket i investeringsregnskap	-	-	-
Likviditetsreserve	-	-	-
Kapitalkonto	-78 504	-86 391	-77 742
Endring regnsk.prinsipp - AK	-544	-544	-544
Egenkapital	-133 337	-155 075	-162 596
Pensjonsforpliktelse	-510 625	-526 156	-562 616
Ihendehaverobligasjonslån	-	-	-
Sertifikatlån	-	-	-
Andre lån	-314 998	-320 557	-460 588
Konsernintern langsiktig gjeld	-	-	-
Langsiktig gjeld	-825 623	-846 713	-1 023 204
Kassakredittlån	-	-	-
Annen kortsiktig gjeld	-54 172	-62 593	-75 864
Premieavik	-5 453	-7 161	-6 246
Kortsiktig gjeld	-59 625	-69 754	-82 110
Sum egenkapital og gjeld	-1 018 585	-1 071 542	-1 267 910

Hovedposter i balanseregnskapet: (endring fra 2015-16)

- Faste eiendommer og anlegg har økt med 45,3 mill.
- langsiktig gjeld (fratrullet pensjonsforpliktelser): Har økt med 140 mill.
- Disposisjonsfond økte med 20,1 mill.
- Kasse, bank har økt med 123,9 mill.

Nøkkeltallspresentasjon:

Folketallet i Råde pr 31/12

Kommunen har hatt en jevn økning fra 2012-2016, med en snittvekst på 86 personer pr år.

Utviklingen av inntekter og utgifter

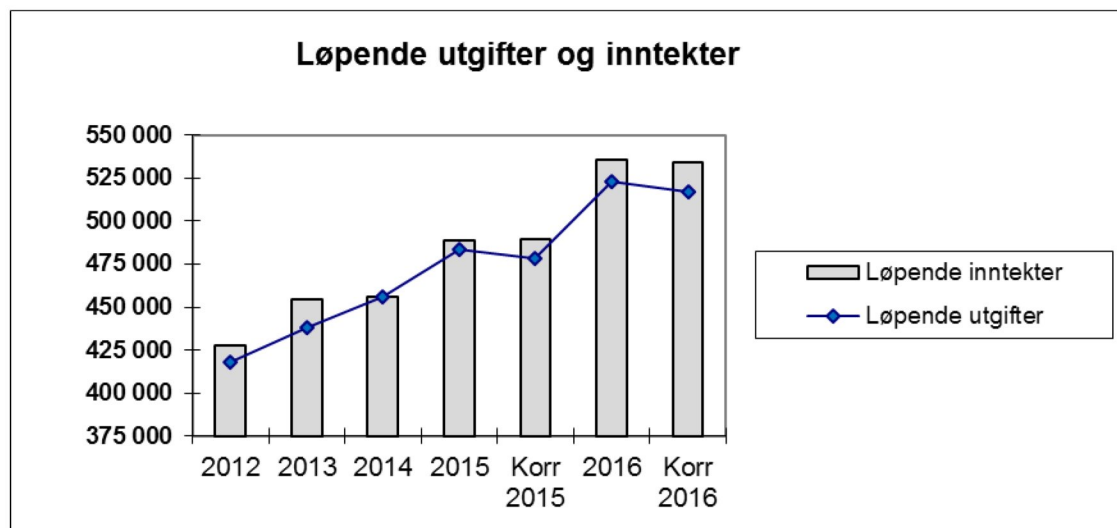
Tallene i tabellen er kommunens totale drifts- og kapitalinntekter/utgifter

(Beløp i 1000-kr.)

	2012	2013	2014	2015	2016	Endr 15-16
Løpende inntekter*	427 701	454 280	455 701	488 953	535 802	46 848
A. Nominell vekst	6,3%	6,2%	0,3%	7,3%	9,6%	2,3%
Løpende utgifter *	418 273	437 807	456 207	483 871	523 195	39 324
A. Nominell vekst	5,0%	4,7%	4,2%	6,1%	8,1%	-0,5%

	Korr 2015	Korr 2016
Løpende inntekter*	489 206	533 990
A. Nominell vekst	9,2%	
Løpende utgifter *	477 979	517 243
A. Nominell vekst	8,2%	

* Løpende utgifter/inntekter inkluderer kapitalutgifter/inntekter.

Tabellen og grafen viser løpende inntekter og utgifter.

I 2012 er det en liten positiv differanse, som øker ytterligere i 2013. Er tilnærmet i balanse i 2014 og 15, men øker igjen i 2016.

Dette viser at inntekter og utgifter øker proporsjonalt, og det positive avviket er marginalt. Økonomien er utsatt for svingninger og det er fortsatt behov for å ha stort fokus på økonomien i de kommende årene.

I tabellen over har inntektene og utgiftene for 2015 og 2016 blitt korrigert for bruk og avsetning til fond. Dette for å gi et mer korrekt bilde. Etter korrigeringene øker det positive avviket.

Finansielle resultatmål: Hvordan er kommunens økonomiske helsetilstand?

Det er viktig å fokusere på en del finansielle resultatbegreper da disse gir en indikasjon på kommunens økonomiske helsetilstand:

Utviklingen i brutto driftsinntekter og -utgifter viser hvordan driftsinntekter og driftsutgifter har utviklet seg over tid. Det er viktig at forholdet mellom driftsutgifter og driftsinntekter utvikler seg balansert. En balansert utvikling indikerer at kommunen har god kontroll med inntekter og utgifter.

	Regnskap (1000 kr)					
	2013	2014	2015	Korr 2015	2016	Korr 2016
Brutto driftsresultat	20 224	3 486	9 594	11 158	17 235	16 573
Bruttoresultatgrad	4,5%	0,8%	2,0%	2,3%	3,2%	3,1%
Netto driftsresultat	19 095	2 885	10 988	11 240	18 174	16 363
Nettoresultatgrad	4,3%	0,6%	2,3%	2,3%	3,4%	3,1%

Brutto resultatgrad viser hvor stor andel av driftsinntektene som er disponibel til å dekke andre utgifter enn kommunens driftsutgifter. Nøkkeltallet viser hvor stor andel av driftsinntektene som kan benyttes til renter og avdrag, investeringer, avsetning til fonds eller styrking av likviditeten. Brutto resultatgrad må være positiv, hvis ikke er kommunens økonomi i alvorlig ubalanse. Brutto resultatgrad er en viktig indikator på kommunens økonomiske handlefrihet.

Bruttoresultatgraden gikk ned fra +4,5% i 2013 til +0,8% i 2014, men den økte igjen til 2,0% i 2015 og 3,2% i 2016.

Netto resultatgrad viser hvor stor del av driftsinntektene som kan benyttes til investeringer og avsetninger. Dersom netto resultatgrad er negativ, har ikke kommunen økonomisk bæreevne til å fremskaffe driftsmidler til investeringer. Det betyr at kommunen blir helt avhengig av fondsmidler for å skaffe fram egenkapital til investeringene.

Nettoresultatgraden bør utgjøre minst 1,75% av årets driftsinntekter, for 2013 var den på +4,1%, og for 2016 har den sunket til 3,4% poeng som utgjør en nedgang på 0,7%. Men den ligger godt innenfor minstekravet.

For å kunne bedømme brutto- og nettoresultatgrad helt korrekt, er det viktig å korrigere for ekstraordinære poster for å få et så riktig grunnlag som mulig. I tabellen over er det en korrigert kolonne for 2015 og 2016, som viser utslaget dette gir. Tabellen på neste side viser hvordan brutto- og netto driftsresultat har blitt korrigert.

Korrigert brutto driftsresultat	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Regnskap 2015
Driftsinntekter	532 646	498 005	485 696
Driftsutgifter	-498 712	-474 684	-459 929
Avskrivninger	-16 699	-15 757	-16 173
Brutto driftsresultat	17 235	7 564	9 594
Bruk av bundne fond	3 300	1 170	4 277
Bruk av disposisjonsfond	97	500	0
Bruk av tidligere års overskudd	-1 246	-1 246	571
Avsetning til bundet fond	-3 962	-613	-4 595
Korrigert brutto driftsresultat	15 423	7 375	9 846

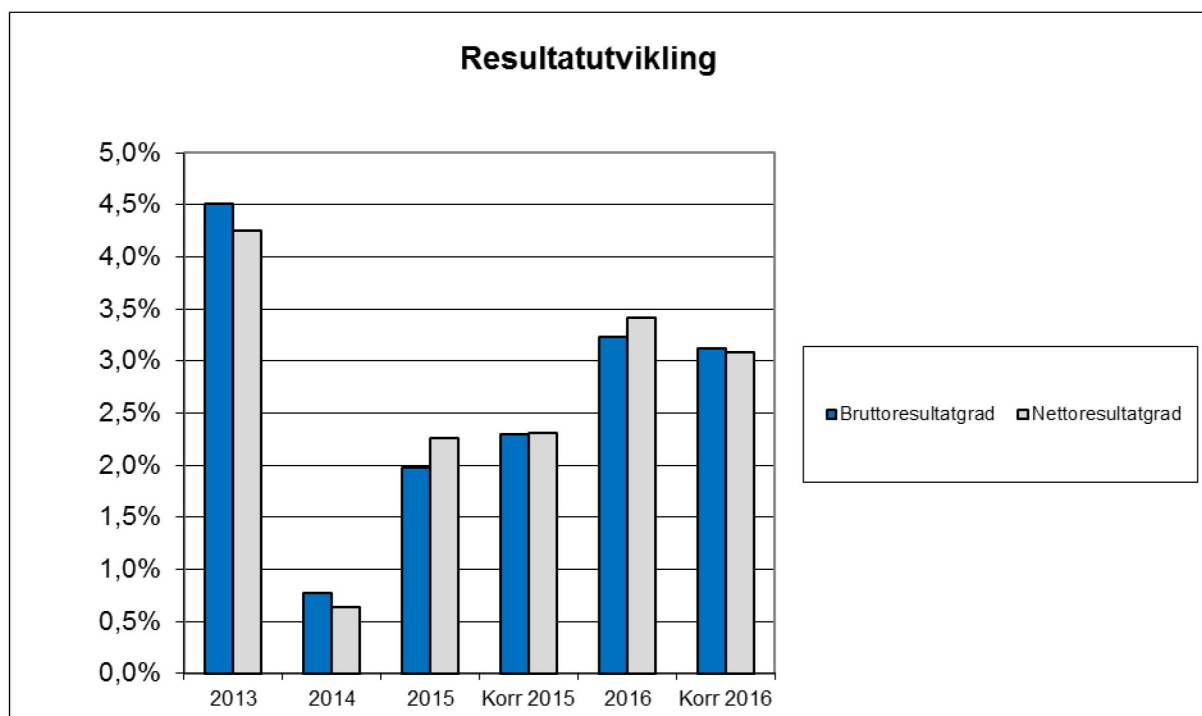
Korrigert netto driftsresultat	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Regnskap 2015
Brutto driftsresultat	17 235	7 564	9 594
korrigering avskrivninger	16 699	15 757	16 173
Netto renteutgift	-4 629	-4 456	-4 511
Netto avdrag på lån	-11 131	-10 813	-10 268
Netto driftsresultat	18 174	8 052	10 988
Bruk av bundne fond	3 300	1 170	4 277
Bruk av disposisjonsfond	97	500	0
Bruk av tidligere års overskudd	-1 246	-1 246	571
Avsetning til bundet fond	-3 962	-613	-4 595
Korrigert netto driftsresultat	16 363	7 863	11 240

Forklaring til korrigeringene:

Bruk av bundne fond: Dette er midler mottatt tidligere år, for eksempel skjønnsmidler, ubrukte midler avsatt tidligere år og brukt i år og bruk av selvkost fond.

Bruk av disposisjonsfond: Dette er midler som er avsatt tidligere år til disposisjon/bruk senere år.

Avsetning til bundet fond: Dette er i hovedsak avsetning til selvkost fond og øremerkede midler og skjønnsmidler som overføres til neste år, da utgiftene kommer i 2017.

Diagrammet på forrige side viser utviklingen av brutto og netto resultatgrad 2013-2016. Den viser et svært positiv resultatgrad i 2013. Resultatgraden falt mye i 2014 med har hatt en jevn vekst fra 2014 til 2016.

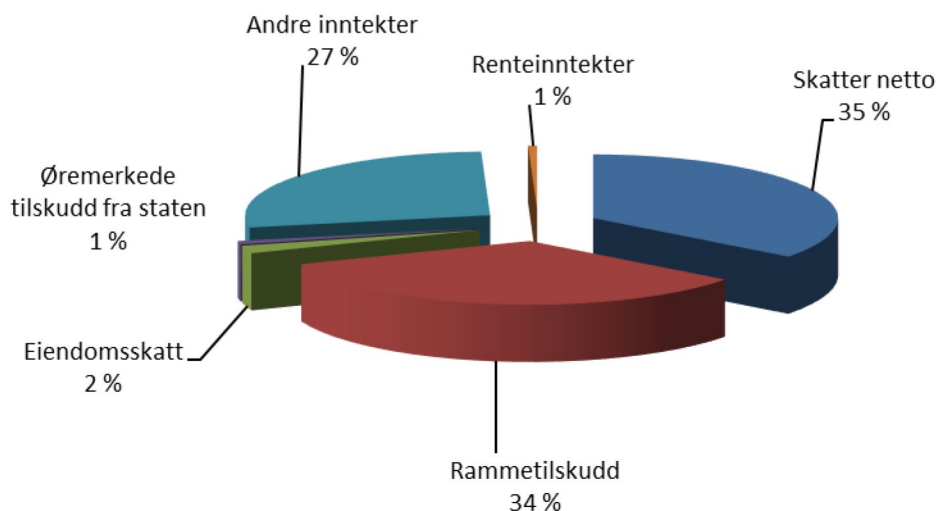
Når man legger det korrigerte resultatet til grunn, ser man at brutto resultatgrad i 2015 har vært litt bedre enn det ordinære resultatet, mens netto resultat er uendret. I 2016 er både korrigert brutto og netto resultatgrad lavere.

Hvordan fordeler de løpende inntektene seg?

Vi kan dele kommunens løpende inntekter i skatter, rammetilskudd, eiendomsskatt, øremerkede tilskudd, renteinntekter og andre inntekter/gebyrer:

(1000 kr)	Regnskap 2013	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Endr. 15-16 %
Skatter netto	155 108	158 348	167 440	189 397	13,1%
Rammetilskudd	163 798	169 487	179 784	180 667	0,5%
Eiendomsskatt	13 671	12 325	11 100	10 565	-4,8%
Øremerkede tilskudd fra staten	4 660	3 574	3 574	4 690	31,2%
Andre inntekter	111 610	107 160	123 798	147 327	19,0%
Renteinntekter	5 433	4 807	3 258	3 155	-3,1%
Sum inntekter	454 280	455 701	488 953	535 802	9,6%

Prosentvis fordeling av løpende inntekter:

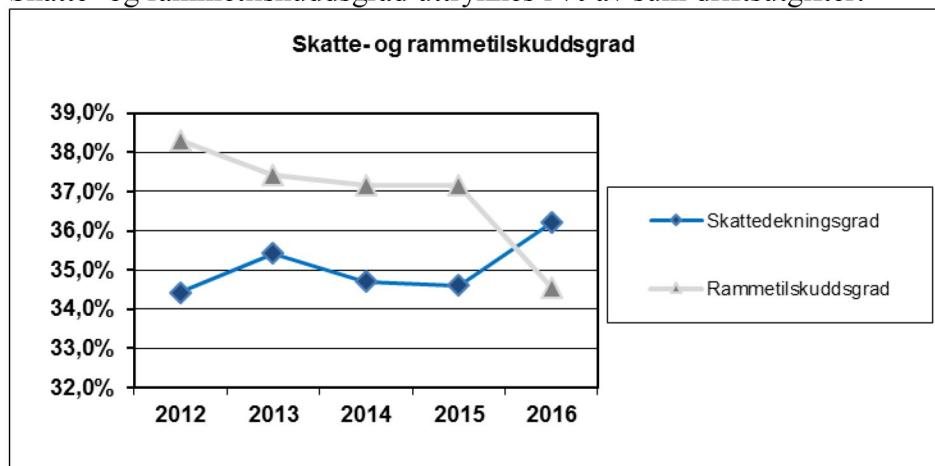

Skatteinntekter utgjør i 2016 35% av inntektene, mot 34% i 2015.

Rammetilskudd utgjør i 2016 34% av inntektene (37% i 2015), øremerkede midler utgjør i 2016 1% (1% i 2015), eiendomsskatt utgjør 2% av inntektene (2% i 2015) og renteinntekter utgjør 1% i 2016 (1% i 2015). Andre inntekter utgjør 27% (25% i 2015). Andre inntekter består av overføringer fra trygdeforvaltningen, refusjon i forbindelse med interkommunale ordninger, fylkesoverføringer, statsoverføringer og egne salgs- og leieinntekter. Sist nevnte utgjør hovedsakelig kommunale avgifter, egenbetaling for barnehageplass, skolefritidsordning og institusjons- og hjemmetjenester.

Hvor mye av driftsutgiftene dekkes av skatte- og rammetilskuddet?

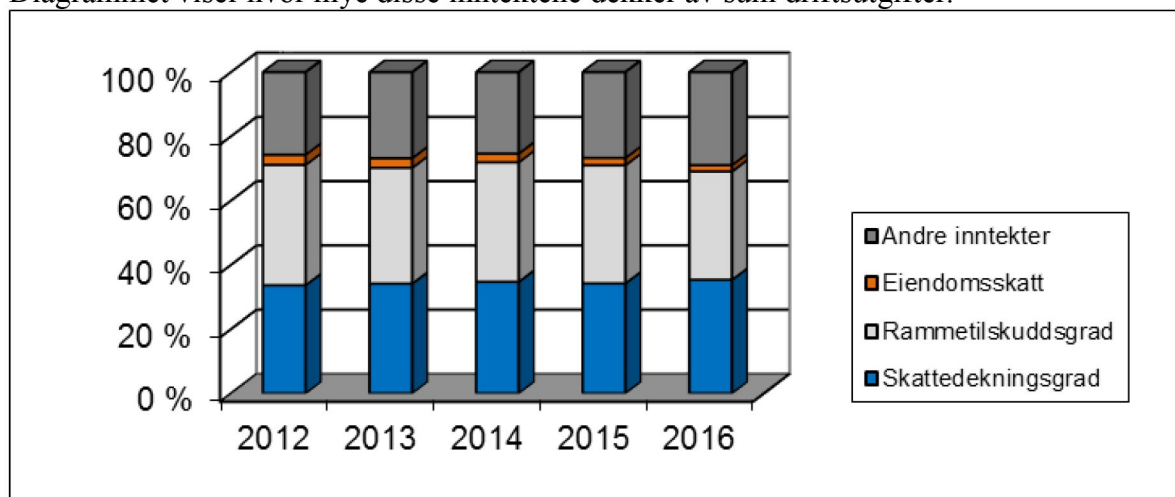
Skatte- og rammetilskuddsgrad uttrykkes i % av sum driftsutgifter:

Figuren viser utviklingen i dekningsgraden mellom skatteinntekter og rammetilskudd. Den viser at i 2012 finansierer rammetilskuddet ca 38% og skatteinntekter ca 34,5% av kommunens driftsutgifter. Fra 2013-2015 finansierer rammetilskuddet litt mindre, ca 37%, mens skatteinntektene hadde en økning i 2013 men tilbake på 34% i 2014 og 15. I 2016 dekker skatteinntektene 1,8% mer enn i 2012, mens rammetilskuddet dekker i samme periode 3,8% mindre. Hovedgrunnen til den økte skatteinngangen i 2016 forklarer KS slik: *Det meste av veksten skyldes at personlige skatteyttere foretok en tilpasning til skattereformen i 2016 ved å ta ut store utbytter i 2015. Det er viktig å være klar over at merskatteveksten i 2016 bare ga ekstra inntekt for året 2016, og i liten grad vil påvirke nivået på forventede skatteinntekter i 2017 og fremover.*

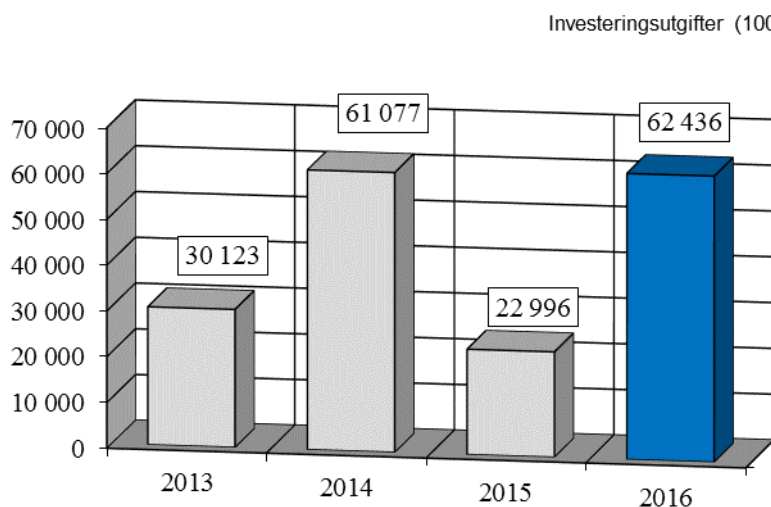
I figuren under vises utviklingen til skatte- og rammetilskuddsgraden i et stolpediagram. I tillegg er det tatt med eiendomsskatt og annen inntekt.

Diagrammet viser hvor mye disse inntektene dekker av sum driftsutgifter.

Utviklingen i investeringsnivå

Den grafiske fremstillingen viser utviklingen i kommunens investeringsnivå.

I 2013 var investeringene i hovedsak VA, oppstart av 24 nye omsorgsboliger, IKT, Visma arkiv og datafangst, caling/ringeanlegg Karlshus barneskole og lekeapparater ved Klokkegården barnehage og begge barneskolene.

I 2014 øker investeringsnivået til 61 millioner kroner, hvor 24 nye omsorgsboliger står for kr 36,9 mill. De siste kr 24,1 mill er brukt til oppstart rehabilitering av rådhuset del II, IKT, nytt kursrom, kabling av klasserom på ungdomsskolen, oppstart skolebruksplan Saltnes, kunstgressbane Saltnes, rehabilitering av omsorgsboliger Blå, VA, kjøp av transportmidler og nytt lydanlegg i flerbrukshallen.

I 2015 går investeringene ned til 23 mill. De største investeringene er vann og avløp, kjøp av Everksveien 8, ombygging rådhuset, rehabilitering på sykehjemmet, nytt toalett på Tusenårsplassen og oppstart nye barneskoler.

Investeringene øker igjen i 2016 til 62 mill. De største investeringene er vann og avløp, Spetalen skole, Karlshus skole, rehabilitering av Skråtorpveien 2B, IKT og ny brønnpark ungdomsskolen.

Hvordan er kommunens gjeldsforpliktelser?

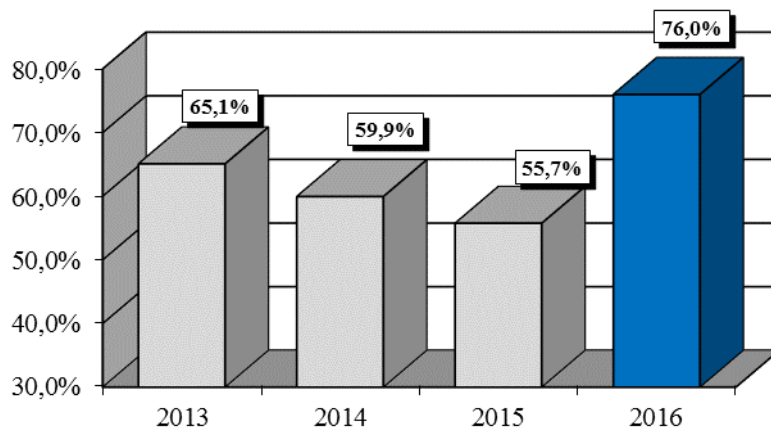
Kommunens gjeld består av kortsiktig og langsiktig gjeld.

Investeringsgjeld defineres som langsiktig gjeld fratrukket formidlingslån (startlån i Husbanken) og pensjonsforpliktelser.

	(mill. kr.)			
	2013	2014	2015	2016
Kortsiktig gjeld	60,3	54,2	62,6	75,9
Langsiktig gjeld	332,5	315,0	320,6	460,6
Sum gjeld	392,8	369,2	383,2	536,5
Herav Husbanken - lån til videre utlå	40,4	44,7	49,8	55,8
Investeringsgjeld	292,1	270,3	270,8	404,8
Antall innbyggere	7104	7206	7357	7398
Investeringsgjeld i % av driftsinntek	65,1%	59,9%	55,7%	76,0%
Investeringsgjeld pr. innbygger i kr.	41 118	37 510	36 803	54 716
Kommunens garantiansvar (mill. kr.)	37,4	35,6	39,0	34,6

Som det fremgår av tabellen har kortsiktig gjeld gått opp med kr 13,3 mill og langsiktig gjeld har gått opp med kr 140 mill fra 2015 til 2016.

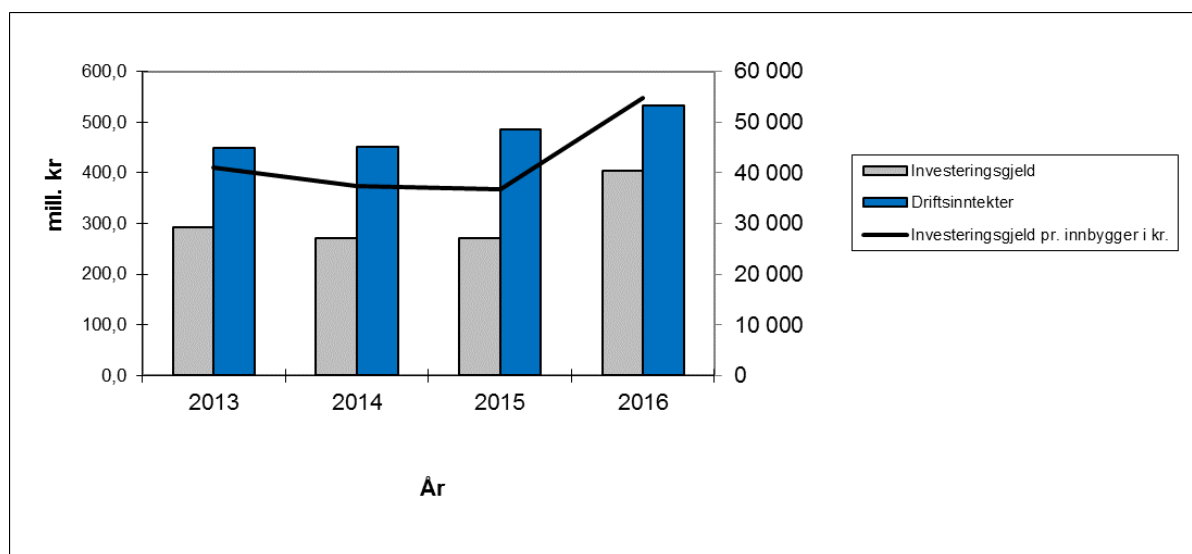
Hvilken betydning har investeringsgjelden på kommunens økonomisk bæreevne?

Investeringssgjeld i % av driftsinntekter

Investeringssgjelden angitt i prosent av driftsinntektene og angir hvor stor den økonomiske bæreevnen er og hvor byrdefull gjelden er for kommunen. Investeringssgjelden bør ikke overstige 50% av driftsinntekten. En økende gjeldsgrad svekker kommunens soliditet, som igjen forteller om en bedrifts evne til å overleve.

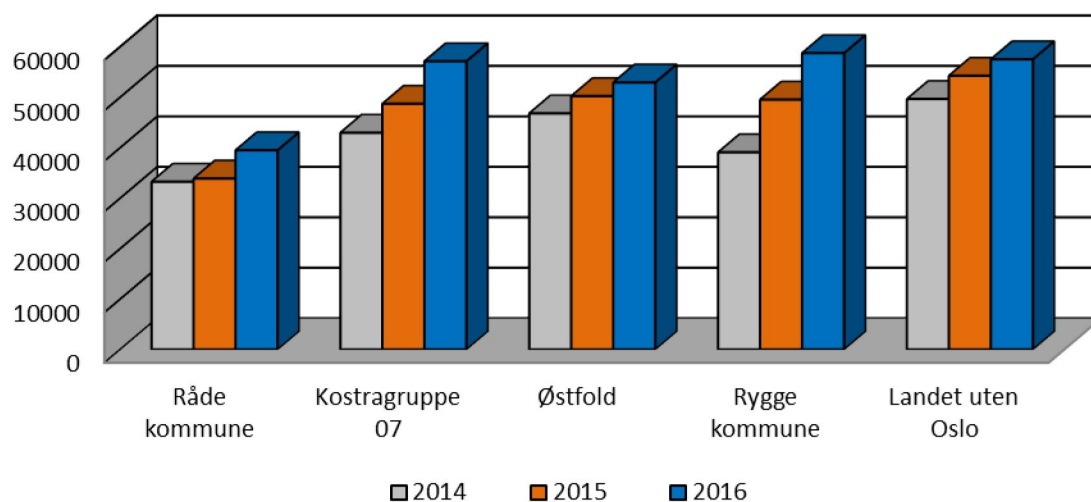
For 2016 utgjør investeringssgjelden 76,0% av driftsinntektene (gjeldsgrad).

Investeringssgjeld, driftsinntekter og investeringssgjeld pr innbygger i kroner.

Figuren over viser sammenhengen mellom driftsinntekter og investeringssgjeld. Samtidig viser den endringen i investeringssgjeld pr innbygger. Figuren nedenfor illustrert også gjeld pr innbygger og er hentet fra foreløpige kostra tall pr 15. mars. Denne figuren bygger på netto lånegjeld som er definert som langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) fratrukket totale utlån (formidlingslån) og ubrukte lånemidler. Dette er grunnen for at lånegjeld pr innbygger er lavere enn i figuren over som er investeringssgjeld inklusiv ubrukte lånemidler.

Netto lånegjeld i kroner per innbygger

Diagrammet over viser at Råde kommune ligger lavest på netto lånegjeld pr innbygger alle 3 år, sammenlignet med Kostragruppe 07, Østfold, Rygge kommune og Landet uten Oslo. Det er viktig å merke seg at Råde kommune har ca. kr 116 mill. i ubrukte lånemidler pr 31.12.16 og skal i 2017 ta opp ytterligere kr 129 mill. i nye lån. Slik at netto lånegjeld pr innbygger vil stige betraktelig i løpet av 2017. En økning av netto lånegjeld på kr 245 mill. vil utgjøre ca. kr 33 000,- pr innbygger.

Hvordan er kommunens betalingsevne (likviditet)?

Likviditetsgraden gir et bilde av kommunens evne til å betale sine løpende betalingsforpliktelser ved forfall. Likviditetsgraden bør være minimum 2.

Likviditetsgraden beregnes som følger:

$$\begin{aligned}\text{Likviditetsgrad 1} &= \frac{\text{Omløpsmidler}}{\text{Kortsiktig gjeld}} \\ \text{Likviditetsgrad 1} &= \frac{283\,735}{82\,110} = 3,46\end{aligned}$$

I denne beregningen er likviditetsgraden større enn minimumskravet og er tilfredsstillende. Men for å gi et enda bedre bilde av likviditeten bør det korrigeres for premieavvik og ubrukte lånemidler.

$$\text{Likviditetsgrad 1 Korrigert} = \frac{283\,735 - 29\,095 - 116\,771}{82\,110 - 6\,246} = 1,82$$

Korrigert likviditetsgraden blir nå 1,82 og er under den anbefalte verdi. Dette gir et annet bilde av likviditeten og viser at en av grunnene til den gode likviditet i 2016 skyldes ubrukte lånemidler.

Arbeidskapital

Arbeidskapital er den kapitalen som kommunen behøver for å betale for sine varer og tjenester. Arbeidskapitalen bør ikke være under 10-15%.

Arbeidskapitalen kan også beregnes i % og beregnes som følger:

$$\begin{aligned}\text{Arbeidskapital} &= \frac{\text{Omløpsmidler} - \text{kortsiktig gjeld}}{\text{Driftsinntekter}} \\ \text{Arbeidskapital} &= \frac{283\,735 - 82\,110}{532\,646} = 38,0\%\end{aligned}$$

I beregningen over er arbeidskapitalen over minimumsnivået og anses som tilfredsstillende. Som med likviditetsgraden bør også arbeidskapitalen korrigeres for å gi et riktigere bilde, og skal da korrigeres for ubrukte lånemidler.

$$\text{Arbeidskapital korrigert} = \frac{(283\,735 - 116\,771) - 82\,110}{532\,646} = 16,0\%$$

Den korrigerte arbeidskapitalen er også innenfor minimum og anses å være tilfredsstillende.

Finansrapportering

Finansrapporten viser låneporteføljens sammensetninger, rentebetingelser og fordeling mellom fast og flytende rente. For plasserte midler viser rapporten en oversikt over plasserte midler fordelt på aktivaklasser, og avkastning samlet og fordelt på måneder for 3. tertial 2016. Denne rapporten skjer på grunnlag av vedtatt finansreglement i ksak 039/16.

Vurdering:

Lån:

Flytende rente var fra 1,65 (Kommunalbanken) til 1,85% (KLP/Kommunekreditt). Kommunen har 48% av låneporteføljen på flytende rente (investeringslån og startlån). Husbankens flytende rente var 1,51%.

Lån med 3 måneders nibor rente i Kommunalbanken var 1,78%.

Det er i 3. tertial tatt opp kr 3 000 000 i formidlingslån og kr 144 768 000,- i investeringslån.

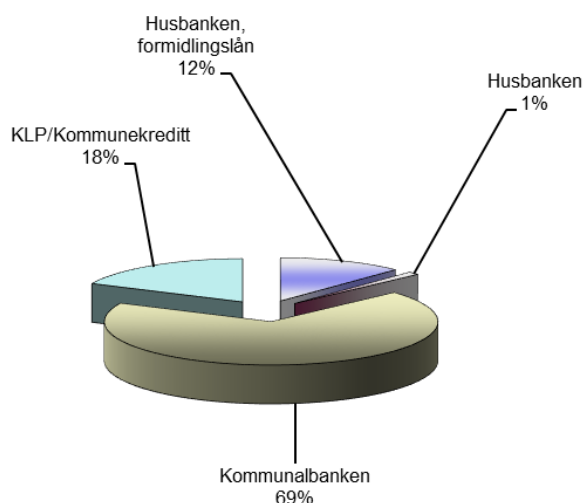
Norges bank har ikke endret styringsrenten i 3. tertial. Styringsrenten er pr 31.12 0,50%. I Pengepolitisk rapport 4/16 fra Norgens Bank fra desember skriver de: «Analysene i denne rapporten innebærer en styringsrente som holder seg nær ½ prosent de neste årene. Samtidig innebærer prognosen at det er litt større sannsynlighet for at renten settes ned enn opp det nærmeste året. Ifølge prognosen øker styringsrenten til om lag 1 prosent ved slutten av prognoseperioden (2020)».

Råde kommune har pr. 31.12.16 en fordeling mellom fast og flytende rente på investeringslån på henholdsvis 59% og 41%. Dette ligger innenfor vedtatt finansreglement. Rådmannen vurderer renterisikoen fortløpende i forhold til markedet og kommunens økonomiske situasjon.

Det er ved utgangen av 3. tertial et merforbruk på renter på kr 302' og et merforbruk på avdrag på kr 34'.

Durasjon er ikke omtalt i rapporten. Durasjon er den vektete gjennomsnittstiden til forfall på et lån beregnet ut fra nåverdien på fremtidige kontantstrømmer.

Låneportefølje fordelt på långivere

Långiver:	Investeringslån og formidlingslån				
	Lånesaldo 01.01.2016	Lånesaldo 31.12.2016		Rentetilknytning	
		Samlet portefølje	Andel av total:	Fast	Flyt
Husbanken, formidlingslån	49 807 813	55 790 048	12,1 %	-	55 790 048
Husbanken	6 098 870	5 025 781	1,1 %	-	5 025 781
Kommunalbanken	179 198 350	316 950 680	68,8 %	184 006 420	132 944 260
KLP/Kommunekreditt	85 452 427	82 821 277	18,0 %	55 426 328	27 394 949
				-	-
				-	-
	320 557 460	460 587 786	100,0 %	239 432 748	221 155 038

Långiver:	Lånebetingelser			
	Lånesaldo 31.08.2016		Rentesatser	
	Samlet portefølje	V.G.L. (år)	Fast	Flyt (gj.sn.)
Husbanken	60 815 829	35	%	1,51/1,79%
Kommunalbanken	316 950 680		1,88/2,31/2,82%	1,65/1,78/1,80%
KLP/Kommunekreditt	82 821 277		4,74/4,35%	1,85 %
			3,72/2,85%	
	460 587 786			

V.G.L. : Vektet gjenværende løpetid i antall år

Stresstest:

Det skal også ved hvert tertial gjøres en stresstest (test av risiko for et avvikende regnskapsmessig resultat). Stresstesten angir et potensielt tap i løpet av en 12 måneders periode.

Stresstest - Råde kommune					
Aktiva	Balanse %	Balanse MNOK	Endrings parameter	Durasjon	Beregnet tap
Gjeld med p.t./flytende rente	48 %	221	2 %		-4,4
Gjeld med fast rente	52 %	239			
Finanspassiva (gjeld)	100 %	461			-4,4
Kortsiktig likviditet		212	2 %		4,2
Innskudd i bank og korte pengem.	0 %	0	2 %	3,0	0,0
Anleggsobligasjoner	0 %	0	2 %		
N. omløpsobligasjoner	0 %	0	2 %		0,0
U. omløpsobligasjoner	0 %	0	2 %		
Fast eiendom	0 %	0	-10 %		
Norske aksjer	0 %	0	-30 %		0,0
Utenl. aksjer	0 %	0	-20 %		0,0
Netto valutaposisjon	0 %	0	-10 %		0,0
Langsiktig aktiva	0 %	0			0,0
Samlet finansaktiva		212			
Mulig tap/gevinst vil utgjøre :		-0,2			

Stresstesten viser et potensielt tap på kr 0,2 mill på kommunens samlede finansforvaltning ved nåværende fordeling av plasserte midler og gjeld.

Personalmessige forhold

Bemanningsrapport

Bemanningsoversikt Råde kommune 2016

	Budsjetterte årsverk		
	Budsjetterte årsverk pr 31.12.2014	Budsjetterte årsverk pr 31.12.2015	Budsjetterte årsverk pr 31.12.2016
Rådmannskontoret	34,6	35,7	37,6
Ungdomsskolen	37,9	39,7	38,9
Oppvekst Karlshus	55,7	56,3	60,0
Oppvekst Saltnes	43,1	43,9	43,9
Familie	27,5	29,1	33,1
NAV	8,6	8,6	7,6
HBT	48,2	49,1	53,9
Sykehjem	70,9	66,5	72,3
Tjenester for funksjonshemmede	31,3	32,9	32,5
Teknisk	34,0	38,1	42,0
Ankomstsenter			21,4
Totalt	391,8	399,9	443,2

Tabellen over viser ordinær bemanning i virksomhetene for gjeldende periode, knyttet opp mot art 010/070/075 – fastlønn i regnskapet. Dette betyr at tjenester som omfatter besøkshjem, støttekontakter, fosterhjem, omsorgslønn og avlastning ikke er medregnet. Lærlinger er heller ikke omfattet i bemanningsoversikten.

Kommentarer:

Råde kommune har gjennom 2016 hatt en økning i bemanningen med ca 43 årsverk. Små endringer i bemanningen i virksomhetene skyldes i hovedsak å tilpasse bemanningen i henhold til driften. Den største endringen skyldes etablering av virksomhet Ankomstsenter med 21,4 årsverk.

Sykefravær 2016

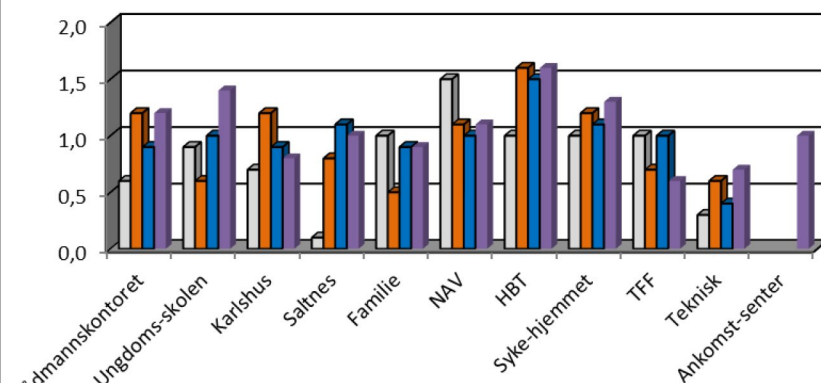
Sykefraværet i Råde kommune har hatt en positiv utvikling, fra 8,5 prosent i 2015 til 7,0 prosent for 2016. Dette tilsvarer en vesentlig nedgang på 1,5 prosent. Kommunesektorens målkrav om et samlet sykefravær lavere enn 6 prosent er ikke nådd, men vi vil fokusere videre på dette arbeidet i løpet av 2017. Virksomhet Karlshus, virksomhet Familie og virksomhet Teknisk er de tre virksomhetene med lavest sykefravær i 2016, mens virksomhet NAV, virksomhet HBT og virksomhet Sykehjem er de tre virksomhetene med høyest sykefravær i 2016.

Sykefraværet utgjør 7,8 prosent for kvinner og 4,0 prosent for menn.

Rapportering sykefravær Råde kommune 2013/14/15/16

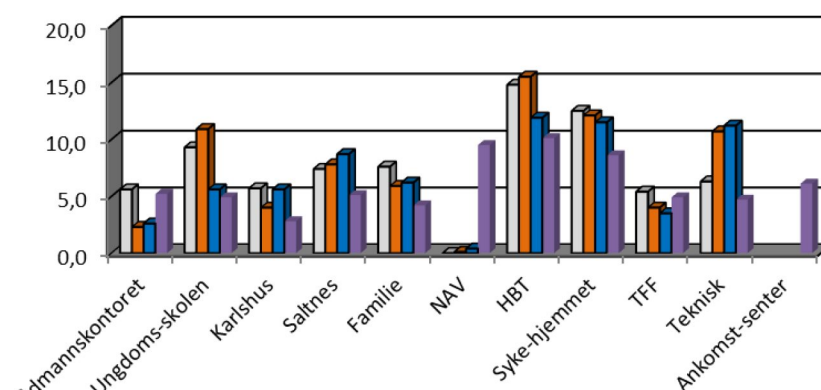
	Rådmanns- kontoret	Ungdoms- skolen	Karlshus	Saltnes	Familie	NAV	HBT	Syke- hjemmet	TFF	Teknisk	Ankomst- senter
Egenmeldte 2013	0,6	0,9	0,7	0,1	1,0	1,5	1,0	1,0	1,0	0,3	
Egenmeldte 2014	1,2	0,6	1,2	0,8	0,5	1,1	1,6	1,2	0,7	0,6	
Egenmeldte 2015	0,9	1,0	0,9	1,1	0,9	1,0	1,5	1,1	1,0	0,4	
Egenmeldte 2016	1,2	1,4	0,8	1,0	0,9	1,1	1,6	1,3	0,6	0,7	1,0
Sykemeldte 2013	5,6	9,3	5,7	7,4	7,6	0,0	14,8	12,5	5,4	6,3	
Sykemeldte 2014	2,3	10,9	4,0	7,8	5,9	0,1	15,5	12,1	4,0	10,7	
Sykemeldte 2015	2,6	5,6	5,6	8,7	6,2	0,4	11,9	11,5	3,5	11,2	
Sykemeldte 2016	5,2	4,9	2,8	5,1	4,2	9,5	10,1	8,6	4,9	4,7	6,1
Sykefravær totalt 2013	6,2	10,2	6,4	7,5	8,6	1,5	15,8	13,5	6,4	6,6	
Sykefravær totalt 2014	3,5	11,5	5,2	8,6	6,4	1,2	17,1	13,3	4,7	11,3	
Sykefravær totalt 2015	3,5	6,6	6,5	9,8	7,1	1,4	13,4	12,6	4,5	11,6	
Sykefravær totalt 2016	6,4	6,3	3,6	6,1	5,1	10,6	11,7	9,9	5,5	5,4	7,1

Egenmeldte 2013-16

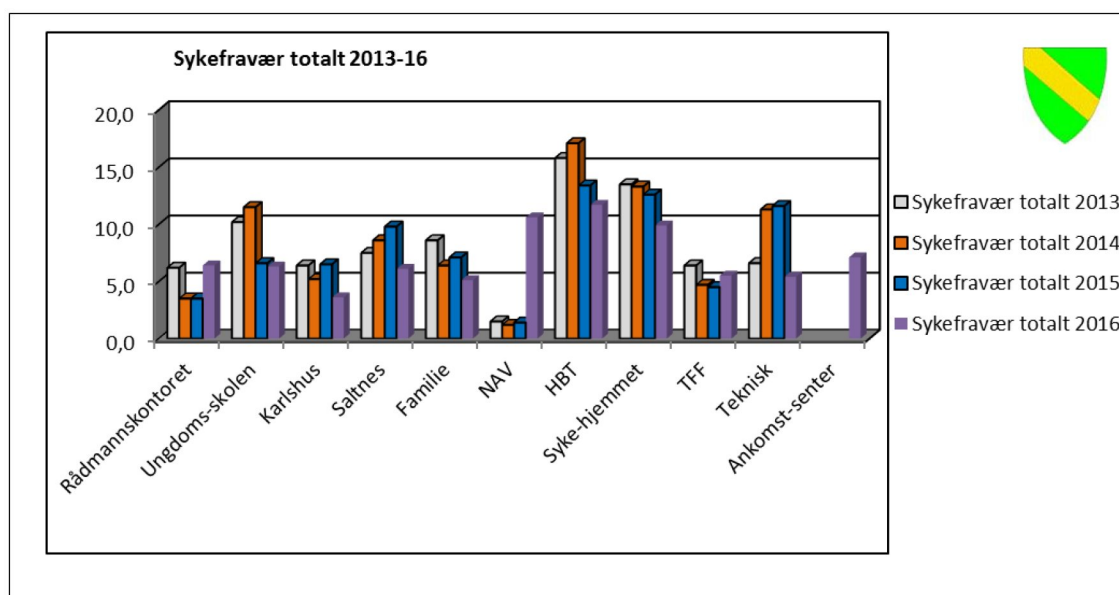

- Egenmeldte 2013
- Egenmeldte 2014
- Egenmeldte 2015
- Egenmeldte 2016

Sykemeldte 2013-16

- Sykemeldte 2013
- Sykemeldte 2014
- Sykemeldte 2015
- Sykemeldte 2016

Nærvær 2016

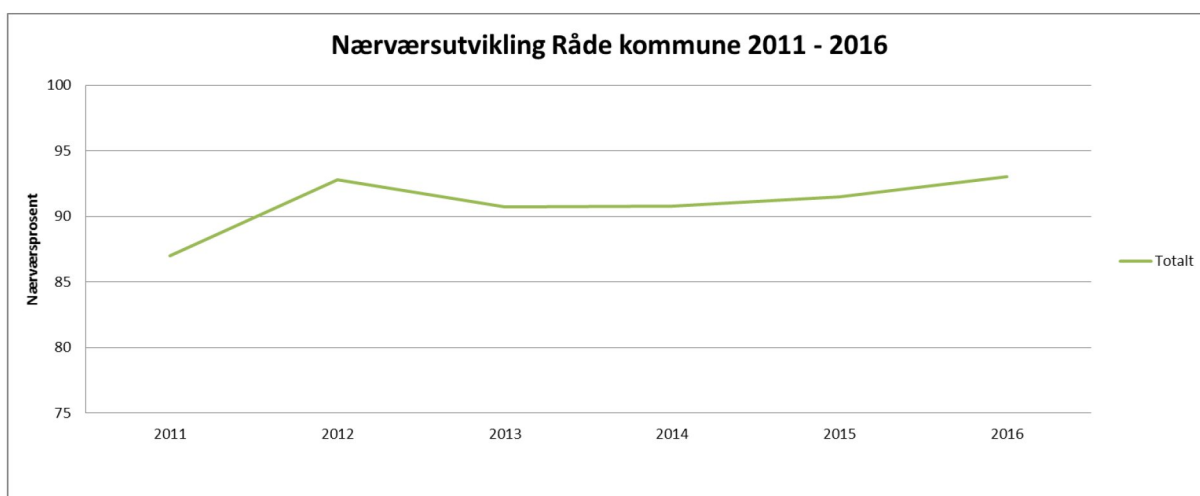
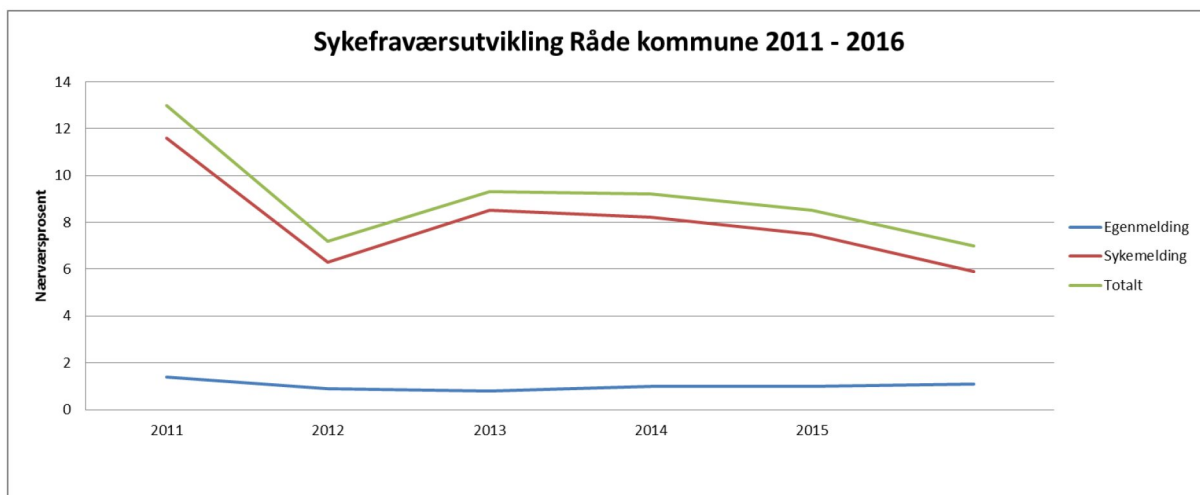
Sykefravær Råde kommune fordelt på tertial og totalt

	1. tertial 2016		
	Egenmelding	Sykemelding	Totalt
Rådmannskontoret	1,7	3,2	4,9
Ungdomsskolen	1,4	7,2	8,6
Oppvekst Karlshus	1,0	4,5	5,5
Oppvekst Saltnes	1,2	5,7	6,9
Familie	1,2	3,9	5,1
NAV	0,7	2,2	2,9
HBT	1,7	8,3	10,0
Sykehjem	1,3	7,4	8,7
Tjenester for funksjonshemmede	0,9	3,1	4,0
Teknisk	1,1	4,4	5,5
Ankomstsenter	0,5	6,0	6,5
Totalt	1,2	5,5	6,7

	2. tertial 2016		
	Egenmelding	Sykemelding	Totalt
	1,3	4,6	5,9
	1,1	5,0	6,1
	0,7	2,6	3,3
	0,9	4,2	5,1
	0,8	3,8	4,6
	1,3	5,4	6,7
	1,3	8,4	9,7
	1,0	8,2	9,2
	0,5	4,5	5,0
	0,7	4,5	5,2
	0,6	7,2	7,8
	0,9	5,3	6,2

	3. tertial 2016		
	Egenmelding	Sykemelding	Totalt
Rådmannskontoret	1,0	6,2	7,2
Ungdomsskolen	2,0	4,6	6,6
Oppvekst Karlshus	0,9	3,0	3,9
Oppvekst Saltnes	1,1	6,9	8,0
Familie	0,9	4,8	5,7
NAV	0,7	16,4	17,1
HBT	1,8	13,0	14,8
Sykehjem	1,7	9,3	11,0
Tjenester for funksjonshemmede	0,7	5,7	6,4
Teknisk	0,8	5,3	6,1
Ankomstsenter	1,6	4,7	6,3
Totalt	1,3	6,9	8,2

	Totalt for 2016		
	Egenmelding	Sykemelding	Totalt
	1,2	5,2	6,4
	1,4	4,9	6,3
	0,8	2,8	3,6
	1,0	5,1	6,1
	0,9	4,2	5,1
	1,1	9,5	10,6
	1,6	10,1	11,7
	1,3	8,6	9,9
	0,6	4,9	5,5
	0,7	4,7	5,4
	1,0	6,1	7,1
	1,1	5,9	7,0

Kommunen totalt	
Egenmeldinger i % 2016	1,1
Sykemeldinger i % 2016	5,9
Totalt sykefravær% 2016	7,0
Nærvær i kommunen i %	93,0

Som tabellen over viser, er det marginale endringer i nærværet i Råde kommune over tid. Nærværprosenten i kommunen ligger stabilt mellom 90 og 92 prosent, men er i 2016 oppe i gledelige 93 prosent. Det er mange samfunnsmessige forhold som påvirker nærværsutviklingen som Råde kommune ikke har påvirkning på, herunder svingninger i arbeidsledigheten (konjunkturutviklinger). For kommunesektoren i Norge svinger nærværprosenten rundt 91 prosent. Dette viser at Råde kommune i stor grad følger kommunesektorens variasjoner i tilstedeværelsen for medarbeiderne.

For 2016 viser nærværsutviklingen i Råde kommune en økende tendens i første og andre tertial, for så å falle utover i tredje tertial. Dette er en vanlig sesongvariasjon i de fleste bransjer og har en klar sammenheng med ferieavvikling i sommermånedene.

Råde kommune jobber for at nærværet i kommunens virksomheter skal være så høyt som mulig. Det er et stort fokus på dette arbeidet på alle nivåer i organisasjonen. Det jobbes godt med forebygging gjennom trening og aktiviteter, god og tett sykefraværsoppfølging i dialog med den sykemeldte og bruk av eksterne kompetansemiljøer som bedriftshelsetjenesten og NAV Arbeidslivssenter gjennom IA-kontakten. Tilrettelegging av arbeidet for medarbeidere med nedsatt funksjonsevne, eller som står i fare for å bli sykemeldt, gjøres i stor utstrekning og i de fleste tilfeller så langt det er mulig. Nærværsmidler ble svært godt mottatt på virksomhetene og det ble iverksatt gode tiltak for å fremme arbeidstrivsel og godt arbeidsmiljø, som Råde kommune har stor tro på bidrar til et økt nærvær på sikt. Videre har etableringen av HMS-grupper på virksomhetene bestående av ledelse, verneombud og tillitsvalgte bidratt til å skape en arena for samarbeid mellom partene for å planlegge og gjennomføre HMS-aktiviteter som har som formål å bedre internkontrollarbeidet, arbeidsmiljøet og trivsel på arbeidsplassen.

Det er viktig for Råde kommune å ha et kontinuerlig fokus på nærværarbeidet i tiden fremover, både av samfunnsmessige-, bedriftsmessige- og personalmessige hensyn.

Likestilling

Personalpolitikk og likestilling

Ved utgangen av 2016 hadde Råde kommune 572 ansatte, hvorav 77,3 % var kvinner og 22,7 % menn.

I henhold til likestillingsloven § 1a tredje ledd skal virksomheter som i lov er pålagt å utarbeide årsberetning redegjøre for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i virksomheten.

I tabellene nedenfor er det redegjort for det faktiske forhold knyttet til kjønnsfordelingen i virksomheten fordelt på stillingsnivå, samt lønnsforskjeller mellom kvinner og menn på stillingsnivå.

Tabellen viser kjønnsforskjeller på stillingsnivå i Råde kommune

	Kvinner		Menn		Andelen kvinner prosentvis fordeling	
	Antall	Antall	Antall	Antall		
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Rådmannens ledergruppe	7	13	8	8	46,7	61,9
Avdelingsledere	22	30	6	8	78,5	78,9
Høyskole	85	107	22	22	79,4	82,9
Fagarbeider	150	161	30	30	83,3	84,3
Ufaglærte	161	145	24	26	87,0	84,8
Pedagogisk personale	83	86	32	36	72,2	70,5
Sum	508	442	122	130	80,6	77,3

Tabellen over er fremstilt på stillingsnivå for at det skal bli lettere å se hvor det er behov for å satse på rekrutterings- eller kompetansehevingstiltak for å bedre kjønnsbalansen.

Videre viser tabellen alle ansatte i Råde kommune, uavhengig om man er fast ansatt, har et vikariat eller rammeavtale med kommunen. Tabellen viser at det er i hovedsak overvekt av kvinnelige ansatte i Råde kommune. Kjønnsfordelingen i Råde kommune viser det samme som for kommunene i Norge for øvrig. Råde kommune jobber for å utjevne kjønnsforskjellene og bør i sterkere grad oppfordre menn til å søke på stillinger der det er overvekt av kvinner.

Årsaken til en relativ markant økning i andel kvinner i rådmannens ledergruppe, er fordi denne gruppen tidligere bare bestod av virksomhetsledere og avdelingsledere på rådmannskontoret. Rådmannens ledergruppe består også av rådgiverne og kommuneoverlege, og de er nå med i denne gruppen. Den samme korreksjonen har vært gjort for avdelingsledergruppen, ved at flere avdelingsledere ikke lå inne i denne gruppen fra tidligere, eksempelvis undervisningsinspektører.

Tabellen viser kjønnsfordelt lønnsstatistikk:

	2014	2015	2016
Rådmannens ledergruppe	-1,8	-0,9	0,1
Avdelingsledere	-1,9	-9,8	-5,3
Høyskole	-8,2	-3,4	-4,6
Fagarbeider	-7,6	-3,6	-4,8
Ufaglærte	5,7	5,9	4,6
Pedagogisk personale	-3,3	-0,6	0,9

Tabellen over viser en kjønnsfordelt lønnsstatistikk på stillingsnivå og som viser hvor det kan være viktig for kommunen å sette inn tiltak. Tallene viser prosentvis forskjell i gjennomsnittslønn for henholdsvis menn og kvinner. Negative tall i tabellen fremkommer der kvinners gjennomsnittslønn er lavere enn menns gjennomsnittslønn på stillingsnivå.

Det er viktig å bemerke at statistikken må leses med varsomhet, da det er mange forhold som kan få utslag i statistikken, men som ikke er direkte kjønnsavhengig, men er mer et uttrykk for enkelte stillingsansvars og arbeidsområde.

Av tabellen fremkommer det at lønnsforskjellene økte noe i høyskole- og fagarbeidergruppene, mens for avdelingsledere og ufaglærte har forskjellene jevnet seg ut. Utover dette er det små variasjoner i lønn mellom kvinner og menn i kommunen, og Råde kommune jobber videre for at lønnsnivået i kvinneorienterte stillinger og mannsorienterte stillinger harmoniseres i størst mulig grad.

Arbeidsgiverstrategi

I 2013 utarbeidet Råde en arbeidsgiverstrategi for perioden 2013 – 2016 som hviler på fire grunnpilarer:

- Ledelse
- Kompetente medarbeidere
- Engasjement
- Etikk og samfunnsansvar

At etikk og samfunnsansvar er en vesentlig del av Råde kommunes arbeidsgiverstrategi er et uttrykk for at kommunen vektlegger viktigheten av etikk i hele kommunens virksomhet.

Etikk og etiske retningslinjer

Råde kommune er ansvarlig for grunnleggende velferdstjenester og forvalter store ressurser på vegne av fellesskapet. Det er særlig to forhold som er viktig i denne sammenheng:

- Hindre uriktig tjenesteutøvelse gjennom krav til habilitet, saklighet og likhet i myndighetsutøvelsen
- Verne tilliten til den offentlige virksomhets upartiskhet og integritet

Etikk betyr læren om moralske normer og adferd, og sier noe om hva som er riktig og galt, ondt eller godt. Hva som anses for å være riktig eller galt endres over tid og varierer fra kultur til kultur. Men i ethvert samfunn og i enhver organisasjon trenger vi etiske retningslinjer for å skape et felles grunnlag for vurdering av adferd. Vi må ha en felles oppfatning av hva vi skal arbeide for, og hvordan vi skal arbeide.

Råde kommunes etiske retningslinjer tar ikke bare sikte på å regulere kommunens forhold til omverdenen. De skal også legge til rette for en positiv utvikling av kommunens bedriftskultur med det formål å bygge opp og opprettholde et fellesskap og en atmosfære preget av raushet, glede og respekt som verdigrunnlag for all handling.

Råde kommune har utarbeidet etiske retningslinjer som gir generelle og spesifikke holdepunkter for aktsomhet og adferd som gjelder for alle ansatte i kommunen. De etiske retningslinjer utgjør sammen med bl.a. Arbeids og ansettelsesreglementet en viktig del av Råde kommunes personalpolitiske retningslinjer.

Hovedformålet for Råde kommunes etiske retningslinjer er å skape felles holdninger til hvordan vi utøver våre yrkesroller slik at innbyggere, politikere og offentlige myndigheter til enhver tid har tillit til organisasjonens profesjonalitet og integritet.

Råde kommune som IA-virksomhet (Inkluderende arbeidsliv)

Råde kommune er en IA-virksomhet, som innebærer en ekstra innsats for oppfølging av ansatte med sykefravær, samt bidra til at den reelle pensjonsalderen øker. Virksomhetene i Råde kommune har gjennom flere år jobbet godt med å øke nærværet. Nærværsprosjektet som ble etablert i 2010 skulle gi dette arbeidet et videre løft, og det ble utarbeidet sentrale og lokale tiltaksplaner i kommunen med målsetting om å øke nærværet. Råde kommune benytter seg av ekstern kompetanse i sykefraværsoppfølging av medarbeidere, og bruker i stor grad bedriftshelsetjenesten og IA-kontakten ved NAV Arbeidslivssenter i dette arbeidet. Nærværsmidlene ble godt mottatt på virksomhetene og midlene ble brukt på tiltak som skulle bidra til økt trivsel, arbeidsglede og bedre arbeidsmiljø.

Arbeidsmiljø

Råde kommune arbeider kontinuerlig med og har fokus på arbeidsmiljøet, gjennom HMS-planer og jevnlig møter i HMS-gruppene på virksomhetsnivå. Et godt arbeidsmiljø kommer ikke av seg selv, og det er viktig at det legges til rette for dette arbeidet i virksomhetene og at alle bidrar.

Vi tror at ansatte som trives på jobb yter en bedre tjeneste for brukerne og påvirker sine kollegaer positivt. Det å tilrettelegge for læring og utvikling blant ansatte og å gi ansvar kan stimulere til et godt arbeidsmiljø. Lederne er viktige rollemodeller.

Råde kommune arrangerer både sommerfest og julebord for sine ansatte, og har som mål å bidra til å øke trivselen på arbeidsplassen gjennom å være sammen med kollegaer utenfor

ordinære arbeidssituasjoner og på tvers av virksomhetene. Dette understøttes også av nærværsmidler som ble brukt på virksomhetsinterne tiltak som har den samme målsettingen.

Rekruttering

I en så stor organisasjon som Råde kommune, vil det i løpet av et driftsår være mange nyansettelser og rekrutteringsprosesser for å sikre kontinuitet og kvalitet i tjenesteytingen. Utfordringer med å rekruttere personell varierer fra år til år innenfor de ulike sektorene. Det er ikke meldt om særlige rekrutteringsutfordringer i Råde kommune i løpet av 2016 annet enn for sykepleiere, som er en mer utfordrende yrkesgruppe å rekruttere.

Ledelse

Råde kommune har stort fokus på ledelse gjennom interne og eksterne tiltak, kurs, coaching, etter- og videreutdanning mv. Alle virksomhetsledere og avdelingsledere ved Rådmannskontoret har vært på eller vil bli deltakere på et lederutviklingsseminar kalt SESAMPER. Dette er et seminar hvor den enkelte blir mer bevisst sine egne lederegenskaper og ferdigheter. Formålet med dette tiltaket er at lederne i Råde kommune skal ha en felles lederplattform for utøvelse av lederskap.

Redusere bruk av uønsket deltid

Råde kommune har i samarbeid med organisasjonene utarbeidet lokale retningslinjer for redusert bruk av uønsket deltid. Ledere skal legge disse retningslinjene til grunn for sitt personalarbeid og drøfte bruken av deltidsstillinger med de tillitsvalgte to ganger pr år.

Strategisk kompetansestyring

Det har vært gjennomført en rekke omfattende kompetansehevingstiltak i virksomhetene i 2016 for arbeidstakere på ulike nivåer i organisasjonen, fra lederutvikling til praktisk rettede kurs knyttet til tjenesteytingen. Kompetansetiltakene har vært gjennomført internt og eksternt, i form av kurs, samlinger, etter- og videreutdanning. Se for øvrig under den enkelte virksomhet for en mer utførlig informasjon om de ulike kompetansehevingstiltakene i virksomhetene.

Råde kommune prioriterer kjernefagene norsk, matematikk og engelsk for det pedagogiske personellet. Et viktig ledd i dette arbeidet er kompetanseutvikling for pedagogisk personale omtalt nedenfor, der kandidater til kjernefagene blir prioritert.

Interne prosesser

Råde kommune har videreført arbeidet med interne prosesser og internkontroll i 2016. Arbeidet med å revidere og utarbeide prosedyrer i kommunens kvalitetssikringssystem Kvalitetslosen pågår ved alle virksomheter. Det arbeides kontinuerlig med å utvikle Kvalitetslosen til et oversiktlig verktøy i kommunens internkontrollarbeid.

Råde kommune
1640 Råde

Telefon 6929 5000
Telefax 6929 5001
e-post: post@rade.kommune.no
www.rade.kommune.no